

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofj
Loka in Tržič. Izdaja ČP »Gorenjski
tisk«. Urejuje uredniški odbor —
odgovorni urednik KAREL MAKUC

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

PREDSTAVNIKI SZDL GORENJSKE V RADOVLJICI

Koristni posvet

Radovljica, 19. septembra. Danes je bilo v Radovljici baneško posvetovanje s predsedniki in sekretarji občinskih odborov SZDL Gorenjske. Posvetovanje je sklical Izvršni odbor Glavnega odbora SZDL — Slovenije. Na sestanku so predsedniki občinskih odborov SZDL poročali o aktualnih političnih problemih pri izvajanjem gospodarske reforme. Pogovorili so se tudi o pripravah na konference krajevnih in občinskih organizacij SZDL ter o VI. kongresu SZDL Slovenije.

Diskutantje so zlasti ocenili politično vzdušje občanov pri izvajjanju gospodarskih ukrepov. Navedli so več podatkov o gibanju proizvodnje in s tem v zvezi o porastu osebnih dohodkov ter poročali o težavah pri rebelansih občinskih proračunov. Ugotovljeno je, da samoupravni organi v vseh občinah na Gorenjskem iščejo poti za boljše gospodarjenje. V radovljški občini uspešno izvajajo velarazacijo osebnih dohodkov, vendar je kar precej delovnih organizacij, ki skušajo, ali pa že so, kar povprečno povečati osebne dohodke. V tržiški občini je proizvodnja v primerjavi z lanskim letom porastla, prav tako so zabeležili tudi pri izvozu. Pri rebelansu občinskega proračuna v občini Kranj, Jesenice in

Skofje Loke, kot drugod, niso krčili sredstev za šolstvo, kulturo in šport, za socialno varstvo pa so sklade še povečali.

Vsekakor je bil posvet uspešen, izmenjava mnenj pa bo nedvomno koristila vodstvo občinskih organizacij SZDL pri nadalnjem delu.

D. K.

SESTANEK PREDSEDNIKOV SINDIKALNIH PODRUŽNIC

Kje so vzroki za slabu proizvodnjo?

SISTEM NAGRAJEVANJA POGOJ ZA BOLJŠO PROIZVODNJO — DOHODEK JE POTREBNO UGOVORITI IN NE DOLOCITI — STROKOVNIJAKI NO-SILCI IZBOLJŠAV V PROIZVODNJI — IZGUBLJANJE V REŠEVANJU MANJ BISTVENIH VPRAŠANJ

Občinski sindikalni svet v Kranju je v sredo organiziral posvet predsednikov sindikalnih podružnic in delavskih sestrov industrijskih podjetij ter poslancev republiškega zborna. Na sestanku so izmenjali izkušnje podjetij v prvi fazi gospodarske reforme in kritično pogovorili o potrebnih ukrepih pred sledečo stopnjo gospodarskega razvoja.

Ugotovljeno je bilo, da razprave niso prešle kroga samoupravnih organov v pod-

jetjih. Prav v tem je velika pomankljivost sedanjih analiz v posameznih podjetjih. V kolektivih se je udomačila miselnost, da bo pač standard za nekaj časa stagniral. Povod se govori o preveč zaposljenih, kar daje tudi svojstven pečat vsem razpravam. Prav zaradi tega se ne postavlja dovolj resno vprašanje osebnih dohodkov.

Veliko podjetij poizkuša reševati položaj z odpuščanjem delavcev. Znano je, da so predvsem proizvodne kapacitete v občini še zelo neizkorislene, saj le v malokateri tovarni delajo na dve izmeni (tretjo izmeno je že težko zaslediti). Govori se o pomankjanju reproduksijskega materiala. Če vemo, da je zaradi manjše proizvodnje tudi dohodek manjši je jasno, da je lahko takšna politika le kratkotrajna, saj lahko privede samo do še in še večjega odpuščanja.

Na posvetovanju je prodrla zahteva po sprostitvi nabave surovin. Posebno pereče je vprašanje v Tekstilindusu, Planiki in Standardu. Centralizirana nabava in razdeljevanje govore o tem, da reforma ni izpeljana dosledno, saj se na ta način forsira slabše proizvajalce, kateri drugače ne bi prišli do uvoženih surovin. S takšno politiko so oškodovana v največji meri podjetja, ki izvažajo.

Velik problem je tudi v nacinu nagrajevanja. Vsi doseđani načini so premalo povezani s produktivnostjo dela. Največji problem je v nagrajevanju strokovnjakov. V zadnjem času se je pričela nekakšna kampanja proti njihovim osebnim dohodkom, a pri tem se pozablja, da so prav oni tisti, ki lahko največ pripomorejo k uspešnejšemu delovanju podjetja.

V mnogih podjetjih se opaža tendenca po ukinjanju toplih obrokov ter regresov za potovanja. Pozabljajo se, da je to namenjeno večji produktivnosti. Prav tako se je pokazala v dosedanjem obdobju težnja po ukinjanju stipendij, kar bi lahko imelo v prihodnje zelo težke posledice v gospodarstvu. V novih pogojih še bolj velja pravilo, da je denar naložen v strokovni kader, najbolje naložen.

P. Colnar

Izobraževanje - nujnost časa

Glavne težave v sedanjem izobraževanju se kažejo na družbeno-ekonomskem področju. Za strokovno izpopolnjevanje je več zanimanja, ker kandidati od tega pričakujejo neposredno gmočno korist. Toda v samoupravnih organizacijah in drugod pa so potrebeni tudi ljudje, ki iz širšega ideološkega in družbeno-ekonomskoga stališča znajo samostojno ocenjevati in presojati, stvari, sicer bodo delavski, grobo rečeno vedno le glasovalni stroj vodilnih uslužbencev podjetja.

Taka je bila ena izmed zelo kritičnih in stvarnih ocen o izobraževalni politiki in

dosedanjem sistemu, kar so v sredo na pobudo občinskega komiteja ZK Tržič pretresali na posebnem posvetovanju. O tem problemu so razpravljali predstavniki delavnih organizacij, občinske nizacij občine in delavske univerze.

Končni zaključek je bil, da je treba tudi letos organizirati pri delavski univerzi večerno politično šolo in šolo delavnih organizacij, bodo za samoupravljalce. Med organizirali še anketo o žejah in potrebah izobraževanja, organizacije ZK po kolektivih pa bodo skrbele za najboljšo izbiro slušateljev in za program ustreznih šol.

Jutri bodo na Ljubljalu zopet zapeli jekleni konjički. Program prireditve ob tem dogodku je zelo pester. Danes ob 18.30 bo promenadni koncert godbe na pihala DPD Tržič na Trgu svobode, ob 20. uri bo sprejem sodelujočih v restauraciji »Pošta«, po katerem bo zabava s plesom. V nedeljo od 9. do 11. ure uradni trening tekmovalcev v Podljubelju, ob 13.30 bodo gledalci slišali zanimive objave o tekmovalcih. Uradna otvoritev tekmovanj v motocrossu bo ob 14. uri. Po državni himni bodo spregovoril direktor dirke, predsednik skupščine občine Tržič ter predstavnik pokrovitelja-Kompasa. Ko bodo ekipe v narodnih nošah podarile tekmovalcem nageljne, se bodo ob 14.35 uri pričelo tekmovanje za Veliko nagrado Jugoslavije.

— U.

RAZPORED fluorografskih baz na območju mesta Kra

SKUPŠCINA OBČINE KRAJN

SKRÍSKNA ŠBO

Svet za zdravstvo Štab za izvedbo fluorografiranja

Fluorografska baza Zdravstveni dom Kranj

Ulica	Cas	Ulica	Cas	
	od	do	od	do
22/9-1965		25. 9.		
Štrževo	8.00—10.45	Bičkova ul.	10.00—10.15	
Rupa	10.45—12.00	Benedikova ul.	10.15—11.30	
Gospovskevska	12.00—14.15	Gasilska ul.	11.30—12.15	
Gregorčičeva	14.15—15.00	Ješetova ul.	12.15—13.00	
23/9-1965		Križnarjeva pot	13.00—13.15	
Zlato polje	10.00—12.00	Medetova ul.	13.15—13.45	
C. St. Rozmana	12.00—14.00	Pot na Jošta	13.45—14.45	
Gradnikova	14.00—16.00	Pot v Bitnje	14.45—15.15	
Levstikova	16.00—17.00	Pševska c.	15.15—16.15	
24/9-1965		Seljakova ul.	16.15—16.45	
Partizanska	7.00— 9.30	Šmarjetna gora	16.45—17.00	
St. Zagarja	9.30—13.00	26. 9.		
Štošičeva	13.00—14.00	Skokova ul.	8.00— 8.30	
Trg revolucije	13.00—14.00	Hafnarjeva pot	8.30— 9.15	
25/9-1965		Ljubljanska c.	9.15—10.15	
Cesta JLA	9.00—11.30	Solska ul.	10.15—10.30	
C. Kokršk. odreda	11.30—13.15	Trojtarjeva ul.	10.30—12.00	
Ul. Moše Piade	13.15—16.00	Zlatnarjeva	12.00—12.45	
		Žeškova ul.	12.45—13.00	

TAVČARJEVA ULICA —

26/9-1965		PREŠERNOVO GLEDALIŠČE
Begunjska	9.00—11.15	
Valjavčeva	11.15—15.00	
Nazorjeva	8.00—9.00	
27 9-1965		Huje
Kidričeva	9.00—15.15	Jenkova ul.
Krožna	15.15—16.00	Jahačev prehod
28/9-1965		27. 9.
Cesta 1. avgusta	10.00—11.30	Zupančičeva ul.
Koroška	11.30—15.00	Cesta 1. maja
Jurčičeva	15.00—16.00	Cesta Talcev
Mladinska	15.00—16.00	Skrlovec
Rotarjeva	15.00—16.00	28. 9.
Vidmarjeva	15.00—16.00	Cirče
Mandeljčeveva	16.00—16.30	Planina
Ul. Ml. brigad	16.30—17.00	Smledniška c.
29/9-1965		C. Tatjane Odrove
Mrakova	10.00—10.30	29. 9.
Mlakarjeva	10.30—11.00	Staretova ul.
Kebetova	11.00—12.15	Skalica
Komenskega	12.15—12.30	Vodopivčeva ul.
Stritarjeva	12.30—13.30	Tavčarjeva ul.
Stara cesta	13.30—15.00	Trubarjev trg
Ul. 31. divizije	15.00—16.30	Tomšičeva ul.
C. Iva Slavca	16.30—16.45	30. 9.
Vrtna	16.45—17.00	Titov trg
30/9-1965		Savska cesta
Kokrški breg	10.00—10.30	Cankarjeva ul.
Mencingerjeva	10.30—11.00	Prešernova ul.
Na Skali	11.00—11.15	Sejnišče
C. na Klanec	11.15—12.45	Reginčeva ul.
Ljubljanska	12.45—14.00	Pot na Kolodvor
za zamudnike	14.00—17.00	Poštna ul.
		Prečna ul.
		Maistrov trg

PRIMSKOVO — ZADRŽUŽNI DOM

vse občine	10.00—17.00	1. 10. 1965	10.00—11.15
KINO SVOBODA		Jelenčeva ul.	11.15—11.45
STRAŽIŠČE		Kovačičeva ul.	11.45—12.00
22. 9.		Kokrški log	12.00—12.45
Semperška ulica	8.00—10.00	Krašnova ul.	12.45—13.15
Stražiščka ul.	10.00—12.00	Kurirska pot	13.15—13.45
Skofjeloška ul.	12.00—15.00	Likožarjeva ul.	13.45—14.30
23. 9.		Luznarjeva ul.	14.30—15.00
Savska Loka	10.00—11.45	Štirnova ul.	15.00—16.00
Kolodvorska c.	11.15—11.45	Tekstilna ul.	16.00—17.00
Gorenjesavska c.	11.45—14.30	Kajuhova ul.	
Delavskva c.	14.30—17.00	2. 10. 1965	
24. 9.		Jezerska cesta	10.00—14.00
Zasavška c.	7.00—9.00	Zadružna ul.	14.00—14.30
Drulovka	9.00—10.30	Oprešnikova ul.	14.30—14.45
Dolenčeva c.	10.30—10.45	Reševa	14.45—15.15
Cirilova ul.	10.45—11.15	Tomažičeva ul.	15.15—16.00
Zevnikova ul.	11.15—11.30	UL. Vide	
Kutinova ul.	11.30—12.00	Sinkovčeve	16.00—16.15
Pot za krajem	12.00—12.15	UL. Milene	
Nartnikova ul.	12.15—12.45	Korbarjeve	16.15—16.30
Kocjanova ul.	12.45—13.45	Žanova ul.	16.30—16.45
Sitarska	13.45—14.00	Ručigajeva	16.45—17.00

Vsi občani bodo prejeli vabila na dom. Prosimo, da se po mogočnosti dřite odrejenih ur. Le izjemoma koristite čas, ki je namenjen za zamudnike.

Štab za izvedbo fluorografsiranja

Pot do boljše »plače«

V sredo je bil celodnevni seminar za predsednike delavskih svetov ekonomskih enot jeseniške železarne in za druge predstavnike samoupravnih organov in organizacij. Pomenili so se o možnostih boljšega gospodarjenja v tem velikem kolektivu. Pred tednom pa je bil podoben seminar za vso vodilno tehnično osebje.

Strokovne službe in samoupravni organi jeseniške žlezarne so že pred sedanjem gospodarsko reformo nakazovali kolektivu nekatere možnosti boljšega gospodarjenja.

Turizem v malih krajih

Svet za turizem skupščine občine Kranj je na svoji zadnji seji obširno obravnaval dosedanje izpolnjevanje družbenega plana iz področja gospodarstva in turizma. Ugotovili so, da bo do konca leta treba še marsikaj urediti, da bo plan izpolnjen in da bo tudi sicer dosežen zaželen napredek v tej dejavnosti.

Ceste v Beli

Svet krajevne skupnosti Bela se je že spomladî odločil za gradnjo nove krajevne ceste iz Zgornje v Spodnjo Belo. Trasо ceste so odmerili že spomladî. Dela pa so zarađi nekaterih ovin preložili na jesen in tako pričeli pred dnevi. Če jim ne bo nagajalo vreme, bo cesta, dolga okoli 700 metrov, zgrajena še ta mesec. Pri gradnji sodelujejo vaščani s prostovojnim delom, zlasti s prevozi kamnja in gramoza. Nova cesta bo za kraj velikega pomena, saj bo nekaterim prebivalcem skrajšana pot tudi za 1 kilometr.

Razen te ceste pa bo tam treba še do jeseni nasuti in urediti številne krajevne ceste in pota v Bašljin drugod, ker so jih letosnja česta neurja močno razkopala in uničila. — R. C.

seminar za predsednike delav-
seniške železarne in za druge
članov in organizacij. Pomenili
podprtja v tem velikem ko-
podoben seminar za vso vo-

in ob tem dviganja osebnih
dohodkov. Sedanje razmere
pa so te napore še vzpodbudi-
le in celotni kolektiv se za-
vzema za uresničenje tako
imenovanega akcijskega pro-
grama, ki konkretno nakazuje
kje, kako in koliko je možno
premakniti na bolje. Ker je
kolektiv pravilno razumel, da
je to edina pot do boljše
»plače«, se po vseh oddelkih
tudi zavzemajo za to.

V glavnem gre za zmanjšanje proizvodnih stroškov, za dvig produktivnosti, za zmanjšanje odsotnosti z dela zaradi raznih bolezni, nesreč in podobno, za prihranek na materialu in podobno. Kot so dokazali ne le strokovno oziroma teoretično, marveč tudi konkretno na raznih delih, je moč mesečno dvigniti dohodek za 150 milijonov dinarjev. Toliko pa je tudi potrebno za predvideno povišanje osebnih dohodkov. Ker se je kolektiv v celoti zavzel za to je to najboljše jamstvo, da bodo postavljene cilje tudi dosegli.

Nevšečnosti Gorenje Save -

Ne Javorniški rovit

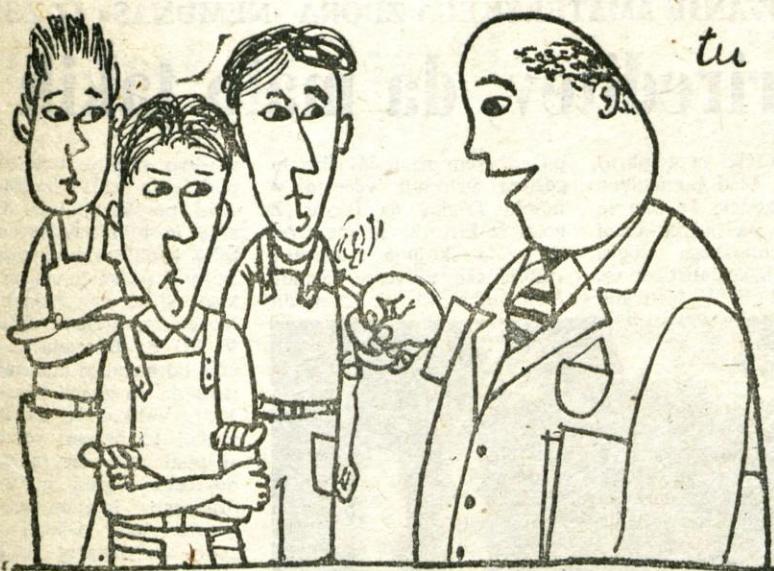
Vitešnjem družbenem planu občine Jesenice je predvidena ureditev pretežnega dela ceste v Javorniški Rovt. Del sredstev za ta dela so dodelili v železarni, ker to cesto potrebujejo zaradi manjše hidroelektrarne in hladilne vode. Drugo polovico vsote pa iz gozdnega sklada, ker po njej vozijo les. Izvedbo te rekonstrukcije je prevzelo Komunalno podjetje Jesenice in se tudi lotilo dela. Vendar ne bo cesta končana letos in bo treba v ta namen še v prihodnjem letu zbrati ustreznata sredstva. — B. B.

Podvoz, ki so ga lani pričeli graditi na Gorenji Savi pri tovarni Tekstilindus zaraди modernizacije gorenjske železniške proge in na njem opravili najnujnejša dela, da je železniška proga lahko stekla, so pred kratkim spet pričeli urejati.

Zaradi sedanjega neurejenega podvoza imajo koristniki te ceste, ki povezuje Kranj z Besnico oz. desnega brega Save, dokaj neprilik. Ko bo podvoz dograjen, bodo odstranjene vse te ovire in nevsečnosti, kraj sam pa bo dobil v tem delu lep in urejen videz. Predvidoma bodo dela končana do letošnje zime.

V sedanjem času veliko govorimo tudi o stanarinah. Cena stanovanj je visoka. Rešitve bo treba iskati v smotrnejši gradnji. Prizor iz Škofje Loke.

Tovariši! Treba bo zategniti pasove in poiskati rezerve!

Gospodarske novice

PROIZVODNJA PREMOGA 1966

Računajo, da bo 11 velikih perspektivnih rudnikov letos nakopalo 24,230 tisoč ton premoga, medtem ko so ga lani nakopali 23,565,900 ton. Upoštevati pa je treba, da je letos že obratovati nov rudnik Kosovo, in da bodo tam nakopali približno milijon ton premoga. Proizvodnja ostalih rudnikov bo torej enaka kot lani.

Po programih, ki so že pripravljeni za prihodnje leto pa naj bi nakopali skupaj 25,600,000 ton premoga, od tega rudnik Kosovo okoli 2 milijona ton.

SEJEM MOTORNIH VOZIL

Od 25. septembra do 3. oktobra bo na beogradskem sejmišču prvi specializirani sejem motornih vozil. Na sejmu bodo razstavljali automobile razstavljanici iz desetih dežel. Prikazali bodo najnovije modele vozil, ki jih hrati razstavljajo na znanih mednarodnih salonih avtomobilov po svetu.

BOLJE KOT SO PRIČAKOVALI

Strokovnjaki pričakujejo, da bo kljub stalnemu dejevju grozdje bolje obrodilo kot so prvotno predvidevali. Pričakujejo, da bodo natrgrali v Jugoslaviji od 100 do 105 tisoč vagonov grozdja, kar je za 10.000 vagonov iznad povprečja zadnjih petih let, je pa za 15 odstotkov manj kot lani, ko je bila rekordna letina.

Trošenje v okviru možnosti

Solstvu ustrezena sredstva in boljša organizacija

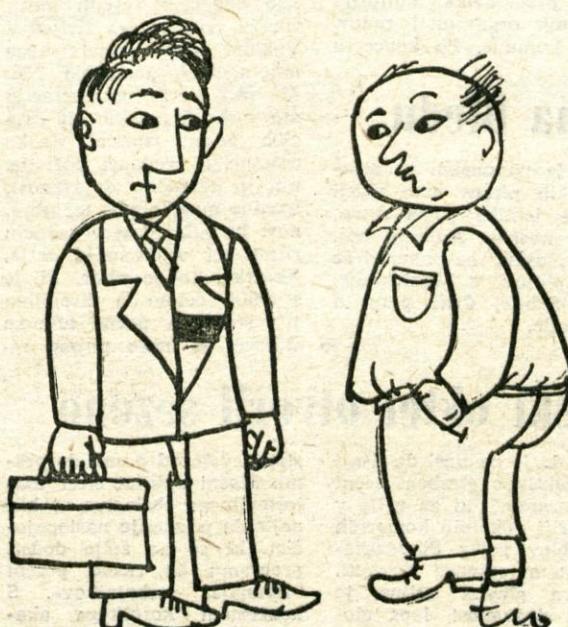
Na zadnji seji občinskega odbora SZDL Jesenice so razpravljali o problematiki v zvezi z novimi gospodarskimi ukrepi. Ugotovili so, da so pojavi o odpustih brez predhodne analize organizacije dela zelo nezdravi. Govorili so o predvidenem povečanju cen frizerskih storitev in o lokalnem avtobusnem prometu. Zavzeli so stališča, da se v povečanju cen ne sme odražati zvišanje osebnega dohodka, ki ga je ustvariti z boljšim gospodarjenjem. Z zadovoljstvom so ugotovili postavljanje cen mesa, ker jih je mesarsko podjetje določilo izpod dovoljenega maksimuma.

Naslednje zelo pereče, pa je rebalansa letošnjega proračuna občine. Oddelek za finance je pripravil podatke, ki bodo služili za osnovo pri-

sestavi predloga. Odborniki skupščine občine bodo morali z vso vestnostjo najti najpametnejši izhod, saj kot kaže bo v primerjavi s prvotnim proračunom zmanjšalo okoli 140 milijonov din. Menili so, da se bo treba odreči marsikateri želji in upoštевati stvarne možnosti.

Mnenja pa so bili tudi, da ne bi bilo prav, da bi se sredstva za šolstvo zmanjševala, je pa treba izboljšati organizacijo šolstva in tako znižati stroške te dejavnosti. Vprašanje pa je, če bi bilo najpametnejše zaradi tega ukiniti šole na Hrušici in v Planini pod Golico.

Med drugim so tudi ugotovili, da so osebni dohodki vzgojiteljev posameznih vrst šol zelo različni in tudi v neuskladju. — B. B.

— Kdo pa ti je umrl, tane?
— Ne sprašuj! Žalujem za starimi cenami.

KJE SO REZERVE?

»Pri tem ne mislim na odstranjevanje delavcev iz podjetij, pač pa na izpopolnjevanje proizvodne organizacije in to zlasti v predelovalni industriji in v tovarnah, kjer je proces proizvodnje zapleten. Mislim predvsem na boljše in bolj racionalno izkorisčanje kapacetet in na čimvečje prihranke na materialu.«

O teh besedah, ki jih je pred dobrim tednom dni, ko je govoril v Krševici ob 40. letnici ustanovitve tamošnje ladje-delnice, povedal predsednik republike tovariš Tito, bi kazalo nekolikanj globlje razmišljati. Vsebujejo namreč ves smisel reforme. Reforma ni zmanjševanje proizvodnje, odpuščanje delavcev — vsaj po pravilu ne. Je pravo nasprotje: boj za večjo in modernejšo proizvodnjo, za osvajanje širših trgov in za višjo življensko raven zaposlenih.

Seveda povsod ne gre niti ne bo šlo preprosto. Toda temu ni kriva reforma. Temu botrujejo napake in spodrljaji iz preteklosti. Zato bi kazalo najprej odpraviti te napake in spodrljaje. Nikjer torej ni razlogov, da bi »reševali« položaj zgorj s pritiskanjem na zaposlene, na njihov standard, na njihovo zaposlitev.

Enotni rešitev seveda ni. Marsikaj bo treba popraviti. Toda v največji meri pri organizaciji proizvodnje in v manjši meri drugod. Zanimiv je npr. podatek, da pri preprosti proizvodnji, ki ne zahteva kdo ve kakšne organizacije, kar nekako dosegamo svetovno produktivnost, čim bolj pa se proizvodnja komplikira, toliko manjši so efekti. Kubik lesa razčagamo v istem času kot v Avstriji, za komad pohištva pa porabimo dva in polkrat toliko časa kot v Nemški demokratični republiki, čeprav je povprečna produktivnost v NDR po uradnih podatkih za 30% nižja kot v Zahodni Nemčiji.

Prav tako ni dvoma, da bo potrebljeno napraviti tu pa tam določene premike zaposlenih. V preteklosti smo preveč gledali le na zaposlovanje, ne pa na efekt teh zaposlitv. Sedaj je prav zato marsikje ljudi preveč, največkrat v režiji: pa naših uradnih, neštetih zavodih in tudi v tovarnah. Tam smo iz dobrih delavcev napravili slabe uradnike, ki večno močneje obremenjujejo proizvodnjo. Povsod ugotavljamo, da je v režiji precej notranjih rezerv. Kljub temu pa bo verjetno zelo težko učinkovito izvesti obratne ukrepe. Precej volje in truda bo treba, da bomo iz slabih uradnikov spet napravili dobre delavce, iz delavcev kmete in podobno.

Vendar bo nekaj treba storiti. V tovarni TIO v Lescah je n.pr. zaposlenih več uslužencev kot delavcev! To je gotovo eden izmed vzrokov za rakovo pot tovarne in pa prisilno upravo. Čudno samo, da te nepravilnosti ugotavljajo šele sedaj. Mar načelo dobrega gospodarja ni veljalo tudi v preteklosti?

Notranje rezerve so torej tu. Tako rekoč na dlani. Žal pa prenakereti podatki kažejo, da jih posamezniki v nekaterih delovnih organizacijah isčejo druge. Podatki o delovnih sporih kažejo, da je nekaterim reforma dobrodošel izgovor za osebna obračunavanja. Taki primeri pačijo pravi smisel reforme in sejejo malodušje. Zaradi takih se lahko kompromitirajo tudi pošteni poskusi, da se napravi red in najde pravo sorazmerje med režijo in proizvodnjo. Take pojave bi morali z ustrezno akcijo vseh družbenih činiteljev v kali zatreći. Delovne inšpekcijske bi morale prav tako budno paziti, da se taki pojavi ne razširjajo, kot njihovi kolegi iz tržnih inšpekcijskih pozicij na tržišču. Se zlasti zato, ker tako grobe in primitivne stvari počenjajo tisti, ki so najmanj sposobni dejansko prispevati svoj delež za uresničitev gospodarskih in družbenih ciljev, ki jih je postavila reforma. — S. BEZNICK

Kredit in garancija za Iskro

Upravni odbor Medobčinske komunalne banke Kranj je na zadnji seji, 15. septembra, odobril podjetju Iskra 300 milijonov dinarjev kredita za stalna obratna sredstva za dobo 8 let. Razen tega je sklenil sprejeti garancijo za kredit, ki naj bi ga odobrila Splošna gospodarska banka, in sicer v višini 434 milijonov dinarjev.

To je prispevki banke za normalizacijo razmer v tem velikem delovnem kolektivu. Kredit in garancija sta odo-

brena za potrebe delovnih kolektivov na Gorenjskem. V razpravi so člani upravnega odbora poudarjali, da pričakujejo enako razumevanje tudi od ostalih bank na področjih, kjer ima Iskra svoje tovarne in obrate. Ob naporih delovnega kolektiva, je to edina možnost, da se razmre čimprej normalizirajo. Podatki zadnjih mesecev kažejo, da izvoz ugodno poteka in da se vezava sredstev čedalje hitreje zmanjšuje. — IK

Škofjeloške poletne prireditve 1965

Tretje Škofjeloške poletne prireditve so povzete precej izkušenj iz prejšnjih dveh let; ovirni termin je bil isti kot lani: 21. julij – 21. avgust, avtorij pa je bil isti kot prvo leto – grajsko dvorišče in grajska kapela. Tudi programski koncept je v glavnem ostal isti: poseg v domače dramsko izročilo je bila uprizoritev Medvedove tragedije v priredbi Poldeta Polenca »Za pravdo in srce«, novost pa sta bili gostovanji jeseniškega in Šentjakobskega gledališča. Prireditve so bile v celoti posvečene 20. obletnici osvoboditve, posebno pa otvoritev na večer pred dnevnim vstajem – »Partizanski večer« v režiji in priredbi Rada Jana, pripravilo pa ga je MKUD Škofjeloške gimnazije, ki se je letos zelo aktivno vključilo v program SPP in ga uspešno dopolnilo.

Vsekakor je bila najbolj privlačna predstava letošnjih SPP uprizoritev Medvedove tragedije o kmečkih uporih – Za pravdo in srce, saj je doživela sedem ponovitev, posnela pa jo je tudi RTV ter jo oddajala v svojem rednem programu 9. 9. 1965. K uspehu predstave je največ pripomogel prireditelj in režiser Pold Polenec, scenograf Viktor Molka ter glavni igralci: Juša Trpin, Pepe Guzelj, Jože Audič, Ivan Berce in Marinka Potočnik. Razen gostovanja gledališča Tone Cufar z Jesenic s Hlapci, ki zaradi zgrešenega scensko režijskega in igralskega koncepta niso tako uspeli, je bila kvaliteta letošnjih SPP na izredni višini. K visokim umetniškim dosežkom lahko štejemo gostovanje Šentjakobskega gledališča, ki je uprizorilo letos najboljšo amatersko predstavo v Sloveniji – Držicevega Skopuha, in celo vrsto koncertov ter manjših prireditve;

Janko KREK

naj jih kar naštejemo: v grajski kapeli – koncert APZ iz Ljubljane, koncert harfista Štefice Žužek, koncert Koškega akademskoga oktetata, klubski večer MKUD gimnazija z recitacijami Jenkovih »Obrazov«; na grajskem dvorišču pa sta bila dva koncerta narodno zabavne glasbe z napovedovalci RTV Ljubljana ter za zaključek koncert peskega zbora KUD Ivan Cankar Virmaše in kvinteta Fantje s Praprotna.

Na grajskem dvorišču je bilo torek 15 predstav, 4 pa v grajski kapeli. V enem mesecu smo imeli v Škofji Loki 19 zelo kvalitetnih kulturnih prireditve, ki so obogatile kulturno življenje domačinov ter privabile od bližu indaleč tudi tuje obiskovalce. Letošnje SPP so predstavile Loko kot središče bogatega kulturnega življenja. Najpomnjiš še to, da je kritika osrednjih slovenskih časopisov vestno spremljala prireditve in jim dajala laskave ocene. Seveda se tudi prireditve niso izognile novim gospodarskim spremembam, kar je posebno v začetku povzročilo zmanjšanje publike, vendar so zadnje predstave dosegle prav tak obisk kot v prejšnjih letih. Skupno je Škofjeloške poletne prireditve 1965 obiskalo približno 10.000 obiskovalcev, lastni dohodek prireditve pa je bil približno dva milijona dinarjev. Seveda s tem še zdaleč niso bili pokriti ogromni stroški, ki so jih zahtevale tako kvalitetne predstave.

Praksa SPP 1965 pa je pokazala, da moramo v prihodnje predvsem izbirati repertoar na domačem področju (Tavčar) in sprejemati v goste manj ansamblov, izbrani pa morajo dopolnjevati domači program.

Janko KREK

Na Bledu je pretekli četrtek gostoval s svojim sporedom jugoslovenskih plesov in pesmi folklorni zbor Tine Rožanc iz Ljubljane. Mladi člani skupine so bili že nekajkrat na Bledu. Tudi to pot so dokazali, da so dober zbor, ki nastopa sproščeno in uglašeno, obenem pa se nenehno izpopolnjuje in študira nove plesce. Prav zategadelj kaže ta mladi zbor veliko ustvarjalno silo in velik posluh za izvirno in nepotvorjeno interpretacijo ljudskega plesnega in pevnega izročila. Koreografija oziroma plesna in ritmična obdelava se bolj nagiba k pristnosti ter izvirnosti kot pa k atraktivnosti ali zunanjemu učinku. Na drugi strani pa je njihov ples dovolj

GOSTOVANJE AMATERSKEGA ZBORA »NEMUNAS« IZ ZSSR

Prireditve, da malo takih

V nedeljo (12. septembra) je zabeležil Bled pomemben kulturni dogodek. Ta dan so bili tamkaj na obisku člani kulturno-umetniškega zbora NEMUNAS iz socialistične republike LITVE. V festivalni

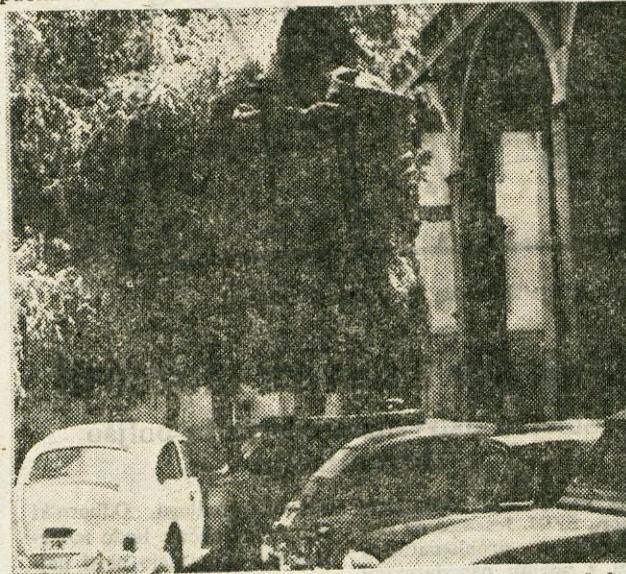
pa so vsem nastopajočim in gostom priredili večerjo v hotelu Triglav na Bledu. Z gosti iz Litve je prispevalo tudi večja skupina študentov ljubljanske univerze, članov Akademika, ki se je mudil

vidljivo stopnjo umetniškega podajanja, ki se izraža v visoki pevski kulturi. Občinstvo je bilo navdušeno nad tako kvalitetnim izvajanjem. Najbolj pa se je razvnela takrat, ki je zazvenela z odra slovenska pesem POJDEM V RUTE. Dvorana je vzkipela od bučnega odobravanja, tako da so zapeli pesem trikrat. Velikokrat so že poslušali to pesem, vendar bi si upal reči, da jo v tako dovršeni obliki in v tako preprosti interpretaciji še nismo čuli. Glavni vodja zборa in dirigent je bil A. BUZYS, zborovodja pa J. Januškevičius.

Folkorna skupina zbor se je predstavila največ z litvanskimi plesi, mes pa je zaplesala tudi nekaj ruskih, en kozaški ples in nekaj plesov iz Črne gore. Vodja plesne skupine in koreograf R. TAMUTIS je uspel oblikovati v svoji folklorne skupini enakovrednega partnerja odličnemu vokalnemu zboru. Nekaj posebnega bi lahko rekli tudi za orkester in za instrumentalno skupino. Vodja sta bila E. PUNDYS za orkester in L. GADLIAUSKAS za instrumentalno skupino.

Celotni spored je bil pravljien ter izvajan z veliko skrbnostjo in natančnostjo. Povsed je bilo občutiti pedantnost in urejenost, tako pri aranžmaju in postavljavi zboru kot tudi občasnih pregrupacijah. Prevladoval je smisel za estetiko in red, doslednost, uglašenost in smotrnost. Vse te lastnosti so pri postavljavi takoj množič nega zboru nujne in potrebne. Na vsakem mestu in povsed se je izražala preprostost smisla za lepoto in dovršenost. V razgovoru z gosti iz Litve smo zvedeli marsikaj za nimivega o njihovem sistema tičenem in trdem delu ob pripravah za javne nastope. Tem je le potrdilo misli in ugotovitve, ki so se nam rojevale ob gledanju koncerta. Končen zaključek o tem, kako so uspeli izoblikovati takoj kvaliteten množičen zbor, je zelo preprost in nedvoumen: s sistematičnim strokovnim vodstvom, postopoma in dosledno, z veliko truda in študija, s pedagoško in estetsko vzgojo, s čutom za skupno delo, z zavestjo posluhom in disciplino.

Obiskovalci, ki se jih je to pot zbralo polno festivalno dvorano, so bili zelo zadovoljni in navdušeni. Ob tem pa so se nam vzbujale misli, ali pri nas lahko dosegemo nekaj podobnega! Prav gotovo da, vendar nam še marsičesa manjka. Žal pa se zamujeno ne da nadomesti takoj hitro Jože Bohinc

Prešernov kip pred Talijinim hramom v Kranju v senci dreves in avtomobilov. — So to tudi sence nad Prešernovim gledališčem? — Foto: Fertan

letes avgusta na obisku v Litvi.

dvorani so priredili koncert litvanskih in ruskih narodnih pesmi in plesov. S študentskim ansamblom politične akademije iz KAUNASA, drugega največjega mesta iz Litve, so prispevali tudi nekateri visoki gostje, med njimi rektor političnega instituta, iz Kaunasa Marijonas Martinaitis, namestnik predsednika za visoke šole Henrikas Zabulis, sekretar partizanske komitejev v Politehničnem institutu, novinarji iz Vilne in Kaunasa in drugi. V avli festivalne dvorane so jih sprejeli predsednik občinske skupštine Franc Jere in predstavniki kulturno-političnih organizacij radovljiske komune. Po koncertu

Koncert, ki so ga priredili Litvanski mladi umetniki, je bil za slahernega obiskovalca res pravo doživetje. 140-članski vokalni, instrumentalni in plesni zbor je izvajal obširen in pester spored litvanskih in ruskih pesmi in plesov epsko izpovednega in lirskega žanra. Vmes je bilo tudi nekaj šaljivo komičnih basni, pesmi in plesov, ki so razodevali velik posluh za komično ritmiko ter izpovednost, obenem pa so potrdili smisel za izvirnost in pristno koreografско obdelavo veselih motivov iz vsakdanjega življenja. Vokalni zbor amaterskega umetniškega ansambla NEMUNAS je z interpretacijo številnih litvanskih in ruskih pesmi izpričal visoko umetniško vrednost doživljaja in tehnično dovršenost, izredno muzikalnost ter ubranost in uglašenost v pevnom ritmu ter v dinamiki petja. Skratka, to je zbor, ki je s trdim delom in disciplino ter študijem pevne tehnike dosegel za naše pojme za-

-jb

Folklorni zbor »Tine Rožanc« na Bledu

Na Bledu je pretekli četrtek gostoval s svojim sporedom jugoslovenskih plesov in pesmi folklorni zbor Tine Rožanc iz Ljubljane. Mladi člani skupine so bili že nekajkrat na Bledu. Tudi to pot so dokazali, da so dober zbor, ki nastopa sproščeno in uglašeno, obenem pa se nenehno izpopolnjuje in študira nove plesce.

Prav zategadelj kaže ta mladi zbor veliko ustvarjalno silo in velik posluh za izvirno in nepotvorjeno interpretacijo ljudskega plesnega in pevnega izročila. Koreografija oziroma plesna in ritmična obdelava se bolj nagiba k pristnosti ter izvirnosti kot pa k atraktivnosti ali zunanjemu učinku. Na drugi strani pa je njihov ples dovolj

temperamenten in skladen s pravčitno elementarnostjo. Dovolj učinkovito se v njem izraža izpoved in ljudska mentaliteta.

Tokrat so predstavili vrsto gorenjskih plesov dovolj prečerno in razgibano z rahlim prizvokom okornosti in šega-

vosti. Iz panonskih in belokranjskih plesov smo videli Hruške jabuke, Lepa Anka, Trden most in Petelinji boj. Mladi plesavci so pokazali še vrsto plesov iz Makedonije, južne Srbije, Črne gore in Dalmacije.

Koroški akademski oktet otvoril sezono

Zadnja leta so bile na Jesenicah kar bogate koncertne sezone. Letošnjo je začel Koroški akademski oktet s koncertom, ki ga je priredil v sredo, zvečer v Cufarjevem gledališču. Oktet je tokrat s koncertom, ki je obsegal starejše in novejše umetne pesmi in predvsem slovenske ljudske pesmi. Ponovno do-

kazal, da je na naši današnji reproduktivno glasbeni sceni tisti ansambel, ki ga velja v kategoriji vokalnih komornih ansamblov poleg Slovenskega oktetata edinega omeniti. Njegova glavna vrlina je zvočna dognanost, lepa glasovna izenačenost, pa tudi enotnost in svežost celote. Navdušenie nosilštalcev se je

stopnjevalo od pesmi do pesmi. Močni aplavzi sicer maloštevilnega občinstva so bili najlepše priznanje nastopajočim, ki so na željo dodali programu še rusko pesem »Dvanajst razbojnikov«. S koncertom koroškega akademskoga oktetata so na Jesenicah najprimernejše otvorili letosnjo koncertno sezono.

Letos spet ure pravljic

Vroči dnevi so za nami. Blizu se bogata in slikovita jesen. Zavese v gledaliških hišah se bodo odpirale tudi za naše najmlajše gledalce. Prepričan sem, da že težko čakajo trenutke, ko jim bo zavesa odgrnila pravljični svet na njihovih nedeljskih dopoldanskih prireditvah.

Pri sestavljanju programov za sezono 1965/66 mi misli uhajajo nazaj na minulo sezono.

Marsikaj smo videli in slišali. Še več, tudi samo so nastopali. Poskušali so pristopiti nevidni zid med odrom in dvorano — prestop, ki se jim je vtisnil globoko v spomin. Prepričan sem, da je bil ta korak eden tistih, ki jih uvaja v življenje. Ni lahko stopiti na oder, ko je vate uprtili tristo parov oči, ko vidiš vse in nobenega, jih nekaj povedati, odigrati ali recitirati.

Imel sem priložnost opazovati njihove drobne obrazbe, na katerih so se v nekaj sekundah pojavile znojne kapljice, roke so bile vlažne in kolena so se jim šibila — nastopila je dolga, neskončna odrska minuta, ki je v življenu tako kratka. Zlahka sem razbral, kaj vse so prestali v tej minutni. Z njihovih obrazov pa je sijalo zadovoljstvo in sklep — še bom nastopil na odru. Dobili so vero vase, da tudi oni zmorejo nastopati na odru.

Predstave za otroke so redno vsako nedeljo dopoldne od sredine oktobra pa tja do polovice aprila. Za vsako nedeljo je treba torej sestaviti nov program. Sestavljalci tega programa nimamo zavidanja vrednih materialnih in ostalih pogojev. Imamo pa nekaj, kar ome-

jene težave odtehta, to je hvaležno publiko, ki je iskrena in odkrito odobrava ali odklanja stvari, ki so ji ali ji niso všeč. Pri otrocih ni srednje poti, zanje obstaja samo dvoje — dobro ali slabo. Torej moramo delati vedno tako iskreno, kot so iskreni otroci. Pripombe, če za otroke je vse dobro, ne držijo; morali bi reči: za otroke ni vse dobro. Pripraviti jih moramo programe, ki bodo ustrezali njihovim okusom in ki jih bodo zaviali, kulturno vzgajali in vodili v življenju.

V sezoni 1964/65 smo imeli z gostovanji 40 predstav, ki jih je obiskalo 10.055 mladih obiskovalcev. Če prištejemo še prireditev za Dedka Mraza — Sneguljčico, ki so imale 7.054 obiskovalcev, vidišmo, da je bilo v tej sezoni 17.109 otrok na predstavah.

Tudi letos bomo pričeli z vzgojo naših najmlajših z nastope na »Uri pravljic«. Vabimo vse otroke, ki imajo veselje do gledališkega dela in ki so stari od 7 do 14 let, da se prijavijo v pisarni Prešernovega gledališča za mladinsko dramsko sekcijo.

Jože Kovačič

Zastarele igre

Vsebinsko Jugoslovanskih pionirskega iger je treba bolje proučiti in jih prilagoditi sedanjam zahtevam časa. Igre bi morale vzpopodbujati mladino k večji disciplini, učenju uspehu in podobno.

Taka je bila glavna ocena Jugoslovanskih pionirskega iger na seji Društva prijateljev mladine občine Kranj, ki je bila v četrtek. Program sedanjih iger bo zaključen 15. novembra. Takrat bodo tudi razglasili izide tega tekmovanja.

Delavska univerza v Kranju se že nekaj let uspešno vključuje v družbeno-ekonomski razvoj komune in daje vedno več možnosti za vsestransko izobraževanje odraslih. Medtem ko je imela v začetku razvoja predvsem značaj prosvetljevanja, se je v zadnjih letih njena vloga povsem spremenila. Povezano ustanove z delovnimi in družbenimi organizacijami je vedno tesnejša in s svojimi programi vedno bolj soglaša s potrebami delovnih organizacij in komune sploh.

V letošnjem letu je Delavska univerza v svojih prostorih uredila tudi novo šolo. Sedem lepo urejenih učilnic z demonstracijsko kuhinjo in foto laboratorijem bodo vsekakor nov prispevek h kvalitetnejši izvedbi začrtanega programa ustanove.

Družbeno politični sektor je veliko storil za družbeno-ekonomsko in politično izobraževanje in usposabljanje ljudi za samoupravljanje. Tako je v treh sezona obiskalo politično šolo 616 slušateljev, razne daljše seminarje 1.691 slušateljev, razprav o aktualnih problemih gospodarjenja in mednarodnih odnosih se je udeležilo 9.146 in raznih samostojnih predavanj 16.730 slušateljev. Rezultati izobraževanja v političnih šolah so se pokazali povsod tam, kjer so bila obojestranska prizadevanja, tako delavske univerze kot delovnih organizacij.

V letošnji sezoni namerava DU organizirati z delovnimi organizacijami in občinskim odborom SZDL tudi posebne seminarje, kjer bi obdelali predvsem vlogo mednarodnih organizacij, razvoj ekonomike v mednarodnem merilu itd., saj so člani kolektivov premalo senzanjeni s temi vprašanji. Nadalje namerava

organizirati seminarje za člane raznih organov, ki se bodo formirali v delovnih organizacijah, kot npr. za ugotavljanje in delitev dohodka, za urejanje disciplinskih zadev, kadrovske komisije itd. Pričela bo tudi s strokovnimi seminarji predvsem po področjih, ki so najbolj zanimiva za izvajanje gospodarske reforme v delovnih organizacijah, npr. vprašanje planiranja v novih razmerah, kalkulacija nove cene, izračun rentabilnosti itd. Delavska univerza pa ima tudi posebno skupino strokovnjakov za strokovno pomoč delovnim organizacijam pri urejanju zakonodaje znotraj podjetij.

Dejavnost strokovnega sektorja je usmerjena predvsem v organiziranje specializiranih tečajev in seminarjev, na katerih se slušatelji usposabljajo za kvalitetnejše opravljanje poslov na svojih delovnih mestih in za polaganje izpitov na raznih šolah. Ena glavnih nalog za prihodnje na področju strokovnega sektorja pa bo organiziranje posebne službe, ki bi proučevala, kakšno znanje zahteva posamezno delovno mesto.

V okvir poljudno-znanstvenega sektorja sta vključeni šola za življenje in šola za starše ter poljudno-znanstvene

na predavanja. V novi sezoni bo program šole za življenje nekoliko spremenjen, in sicer v tem smislu, da bo zajemal poleg zdravstvenih in psiholoških predavanj tudi stvari, ki pridejo v poštev v vsakdanjem življenju. Tako bodo letos organizirana za kmečke prebivalstvo posebna predavanja iz tistih panog, ki so za posamezno področje najbolj interesantna (živinoreja, poljedelstvo).

Delavska univerza pa se trudi, da bi tudi na jezikovnem področju naredila korak naprej in poiskala še uspešnejše načine posredovanja tujih jezikov. Prireja razne specializirane tečaje za posamezne delovne organizacije, kot npr. za trgovsko stroko, goštinstvo, za sprevidnike avtobusov itd. Poleg tega ima vpljano tudi poučevanje tujih jezikov za šolske in predšolske otroke, za kar je veliko zanimanje, saj pridobljeno znanje veliko koristi otrokom pri šolanju v višjih razredih osmiletke in jim učenje jezikov ne dela posebnih težav, da bi zato moralni zapostavljati ostale predmete.

Doseženi uspehi Delavske univerze v preteklih letih in začrtani program za novo sezono nam kažejo, da je kolektiv pravilno prisluhnil praktičnim potrebam ljudi. Ne moremo si namreč zamisliti sodobnega proizvodnega procesa, načrtnega gospodarjenja ter predvsem uveljavljanja samoupravljanja brez splošnega in strokovnega znanja.

Sonja Šolar

IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST DU KRANJ

Pot do človeka

Brez splošnega in strokovnega znanja ni samoupravljanja

Delavska univerza v Kranju se že nekaj let uspešno vključuje v družbeno-ekonomski razvoj komune in daje vedno več možnosti za vsestransko izobraževanje odraslih. Medtem ko je imela v začetku razvoja predvsem značaj prosvetljevanja, se je v zadnjih letih njena vloga povsem spremenila. Povezano ustanove z delovnimi in družbenimi organizacijami je vedno tesnejša in s svojimi programi vedno bolj soglaša s potrebami delovnih organizacij in komune sploh.

Organizirati seminarje za člane raznih organov, ki se bodo formirali v delovnih organizacijah, kot npr. za ugotavljanje in delitev dohodka, za urejanje disciplinskih zadev, kadrovske komisije itd. Pričela bo tudi s strokovnimi seminarji predvsem po področjih, ki so najbolj zanimiva za izvajanje gospodarske reforme v delovnih organizacijah, npr. vprašanje planiranja v novih razmerah, kalkulacija nove cene, izračun rentabilnosti itd. Delavska univerza pa ima tudi posebno skupino strokovnjakov za strokovno pomoč delovnim organizacijam pri urejanju zakonodaje znotraj podjetij.

Dejavnost strokovnega sektorja je usmerjena predvsem v organiziranje specializiranih tečajev in seminarjev, na katerih se slušatelji usposabljajo za kvalitetnejše opravljanje poslov na svojih delovnih mestih in za polaganje izpitov na raznih šolah. Ena glavnih nalog za prihodnje na področju strokovnega sektorja pa bo organiziranje posebne službe, ki bi proučevala, kakšno znanje zahteva posamezno delovno mesto.

V okvir poljudno-znanstvenega sektorja sta vključeni šola za življenje in šola za starše ter poljudno-znanstvene

— za ožjo komunalno dejavnost: po proračunu predvideno 1.400.000 din, realizirano 600.000 dinarjev.

Iz tega sledi, da bodo krajevne skupnosti na območju občine Jesenice prejele približno 13% manj sredstev, kot jih predvideva proračun občine Jesenice za leto 1965. Znižanje teh sredstev ne sme vplivati na zmanjšanje aktivnosti krajevnih skupnosti, temveč bi le-te morale iskat še druge vire dohodkov, ki jih predvidevajo njihovi statuti in statut občine.

Samostojnost krajevnih skupnosti

Vprašanje:

Kdaj in kako bodo občine omogočile samostojnost krajevnih skupnosti v finančnem

proračunu občine Jesenice za leto 1965 primoran, da sprejme sklep o ponovni omejitvi koriščenja proračunskega sredstev v višini 20% do spredjetja rebalansa proračuna občine Jesenice za leto 1965.

V prvem predlogu rebalansa proračuna se predvideva zmanjšanje sredstev za leto 1965 za osnovno dejavnost krajevnih skupnosti v višini 10%, kar znaša 1.800.000 din, in za ožjo komunalno dejavnost v višini 20% ali 2 milijona din. Skupno zmanjšanje sredstev znaša torej približno 13%.

Krajevna skupnost Žirovnica je v tem letu prejela naslednja sredstva:

— za osnovno dejavnost: po proračunu predvideno 2 milijona 525.740 din, realizirano 1.230.314 dinarjev;

pogledu (prenos nekaterih stalnih dohodkov občine na krajevno skupnost)?

ODGOVOR:

Skupčina občine Jesenice že od sprejetja statuta občine odstopa krajevnim skupnostim za njihovo dejavnost poleg dotacij še del rednih proračunskega dohodkov, kot npr. 5,3% pobranih davčin. Poleg teh stalnih sredstev so stalni viri dohodkov še dohodki, ki so določeni v 105. členu statuta, kot so: zakupnine na zemljišča v družbeni lastnini, uporabnina in takse za camping prostore, parkirnine itd.

Za prihodnje leto bodo sredstva krajevnim skupnostim dodeljena kot dotacije in odstopljena v odstotku za določene namene v okviru proračunske možnosti.

Franc Pintar

tajnik skupčine občine Jesenice

5 vprašanj - 5 odgovorov

Na dvoje vprašanj o krajevnih skupnostih — o čemer smo v Glasu pisali v rubriki »5 vprašanj — 5 odgovorov« 11. septembra letos — nam je skupčina občine Jesenice poslala izčrpnejše odgovore, ki jih v celoti objavljamo.

krajevne skupnosti v novi reformi

Vprašanje:

Kakšen bo položaj krajevnih skupnosti v novi reformi glede na zmanjšana sredstva občinskega proračuna? Krajevne skupnosti Žirovnica so bila dodeljena že tako minimalna sredstva, sedaj pa so zmanjšana še za 20%.

ODGOVOR:

Za leto 1965 je Skupčina občine Jesenice v svojem proračunu zagotovila sredstva za krajevne skupnosti v višini 28.041.000 din, in sicer za os-

novno dejavnost 18.041.000 din in za ožjo komunalno dejavnost 10.000.000 din. Sredstva za osnovno dejavnost se delijo na krajevne skupnosti v odstotkih, sprejetih na skupnem posvetu s predstavniki krajevnih skupnosti.

V enakem odstotku je bila izvršena razdelitev sredstev za ožjo komunalno dejavnost, vendar je bila že s sprejetim proračunom zaradi varčevanja s sredstvi določena 10% omejitev koriščenja vseh proračunskega izdatkov.

Na podlagi razprave in zaključkov o realizaciji proračunskega dohodka je bil svet za družbeni plan in finance v smislu 9. člena odloka o

Struktura osebne potrošnje se spreminja Človek živi (tudi) od kruha

Pravimo sicer, da človek ne živi samo od kruha. S tem mislimo na zadovoljevanje vseh tistih potreb, ki niso tako neposredno vsakdanje, ne tako vsakdanje pomembne za človekovo eksistenco, da brez njih ne bi mogel živeti; to so kulturne in vse druge tako imenovane »višje« potrebe, ki jih ima človek toliko več, kolikor višji je njegov standard, kolikor bolj je družba, v kateri živi, razvita, kolikor več mu nudi. Res pa je, da človek živi predvsem od kruha, od vsega tistega, kar mu neposredno zagotavlja reprodukcijo fizičnih in umskih sposobnosti, da kot proizvajalec potem lahko dela in s tem zase kot potrošnika ustvarja dobrine. Vse naše življenje je pravzaprav sklenjeni krog od potrošnje preko proizvodnje spet nazaj do potrošnje. Delamo zato, da potem tisto, kar naredimo, porabimo.

Potrošnja je torej končna faza vseh tistih procesov, dejavnosti in prizadevanj v našem življenju, ki zagotavljajo eksistenco človeku in reprodukcijo delovne sile. Zadovoljevanje potreb — najosnovnejših eksistenčnih in drugih, višjih — je vodilo celotnega človekovega delovanja.

Osebna potrošnja ima v sklopu celotne potrošnje (splošna, investicijska) posebno mesto, ker najbolj neposredno služi edinemu namenu potrošnje nasprotno — človekovim eksistencem. Struktura in kvantiteta celotne in tudi osebne potrošnje je povsod in v vsakem primeru rezultat dosežene ravni gospodarskega in družbenega razvoja, družbenih odnosov, proizvodnje. Tudi pri nas. Od celotnega narodnega dohodka gre zadnja leta v Sloveniji približno 50% za osebno potrošnjo, medtem ko v razvitejših državah v strukturi delitve narodnega dohodka namenijo za osebno potrošnjo 58 do 79%. V kranjski občini so osebni dohodki predstavljali lani 46% ustvarjenega narodnega dohodka, predlanskim 42%, leta 1962 pa 41%. Premiki v strukturi k povprečju razvitejših držav so torej opazni že v zadnjih nekaj letih, po uveljavitvi novih razmer pa bo to prišlo še bolj do izraza, ker mora priti, kajti to je pravzaprav končni cilj reforme. Enak proces opazimo tudi v strukturi delitve čistega dohodka: v njem so bili osebni dohodki udeleženi lani s 75,5%, predlanskim pa z 75,2% (podatki za kranjsko občino). Vse več izdatkov se z gospodarskim razvojem in napredkom prenaša iz splošne in investicijske v osebno potrošnjo, v proračun potrošnika kot posameznika oziroma družine kot osnovne družbene enote. Pri nerazviti proizvodnji z nizkimi osebnimi dohodki to ni mogoče, čeprav je povsem normalno, da vsakdo plača sam, kar porabi, porabi pa v normalnih razmerah lahko le toliko, kolikor z delom zasluži. Z julijskimi ukrepi v našem gospodarskem sistemu smo v Jugoslaviji stopili na to pot; strma je in tudi s trnjem posuta in človeka utrditi, ko pa je na koncu, ekonomsko rečeno — tam, kjer tržne zakonitosti v glavnem oblikujejo vse odnose, takrat se lahko pohvali z visokim standardom, katerega bistveno

ni del je tudi ustaljena in specifična, kalorično najboljša struktura potrošnje.

Skoraj polovico izdatkov za prehrano

Po podatkih Zavoda za statistiko SR Slovenije je bila v naši republiki leta 1961 struktura izdatkov proračuna štiričlanske delavsko-uslužbenške družine takale: 97,4% predstavljajo živiljenjski stroški, 2,4% gospodarski stroški, 0,2% pa izgube in darila. Med živiljenjskimi stroški je na prvem mestu prehrana, za katero je izdala takata povprečna družina 42,3% denarja; na drugem mestu je obleka in obutve (16,2%), pa stanovanje, kurjava in razsvetljiva (10,7%) itd.

V kranjski občini je po zadnjih podatkih v strukturi izdatkov povprečne družine (ki šteje 3,32 oseb, od teh 1,97 aktivnih članov) na prvem mestu prehrana (33%), sledi obleka (16,3%), stanovanje (5,2%), stanovanjska oprema (5%), obutve (4,5%), pijače in tobaki (4%) itd. Kurjava predstavlja le 2% izdatkov, električna in komunalne storitve pa 2,4%. Pri enaki potrošnji in nespremenjenih osebnih dohodkih so izračunali, da bi se zaradi podražitev povečal delež izdatkov za prehrano v proračunu na 51,7%; če pa upoštevamo še druge nujne izdatke (stanovanje, kurjava, električna, komunalne storitve, higiena in zdravstvo, brez izdatkov za časopise, naročnine in šolske potrebuščine), se poveča delež izdatkov v temenem od 46,3% na 69,5%.

Vendar se osebni dohodki le povečujejo, ampak počasneje kot rastejo cene; realni dohodki so torej trenutno v upadanju zaradi nesorazmerno večjih živiljenjskih stroškov, standard slehernega nekoliko trpi. Trenutnega poslabšanja živiljenjskega standarda po reformnih ukrepih tudi nihče ne poskuša zanimali, vsak pa »krizo« poskuša preboleli in spremenjeno

strukturo potrošnje in z varčevanjem, manj pa je zdaj še prizadevanj za perspektivnejšo rešitev — za znatnejše povečanje osebnih dohodkov na podlagi večje proizvodnje in boljše delovne produktivnosti, čeprav je to edino pametna pot.

Sprememba strukture osebne potrošnje pa je brez dvoma nujnost, stvar dobrega gospodarjenja in tudi cilj reforme; uresničili pa te zahteve tako hitro še ne bomo, kajti pogoj za to je večja proizvodnja z boljšimi osebnimi prejemki, ki bodo prenesli večje izdatke družinskih proračunov. Premiki v strukturi potrošnje, ki so že opazni komaj dober mesec dni po spremenjenih razmerah pri nas, gredo doslej izključno na račun varčevanja, ki je vsaj delno pozitivno in nujno s stališča strukturno pravilnejše in racionalnejše prehrane. Na marsikaj smo se navadili v zadnjih dvajsetih letih, tudi na marsikaj takega, kar nismo zaslužili kot posamezniki in kot proizvajalci; standard, ki smo ga dosegli in ga imamo ob deficitarni plačilni bilanci in ob ekstenzivnem gospodarjenju, pravzaprav nismo zaslužili, nismo ga plačali — vedeti moramo to, pa bomo lažje malece spremenili že osvojene nazore in se privadili na nove razmere.

Manjša potrošnja v avgustu

V razgovoru z nekaterimi kranjskimi gospodinjami smo ugotovili, da razen racionalnejšega gospodarjenja s prehrabnimi artikli varčujejo pri tistih izdatkih družinskih proračunov, ki niso nujno vsak dan potrebni; omejujejo nakupe gospodinjskih in drugih strojev in aparativ (če jih seveda že nimajo), pa stanovanjske opreme, zmanjšujejo izdatke za obliko, obutev, časopise in članarine itd. Družinski proračuni povprečnih delavcev ali uslužencev namreč trenutno vsega ne prenesejo, zmanjša denarja; če ne bodo v delovnih organizacijah kmalu ustrezno povečali osebnih dohodkov, bo zmanjšano povpraševanje in zato večja ponudba korigirala cene navzdol; nevarno bi bilo, če bi taka politika, ki pa je lahko izključno rezultat stagniranja ali prepočasnega povečevanja proizvodnje in delovne produktivnosti, zbilja na trgu cene tako nizko, da ne bi krile proizvodnih stroškov.

Koliko je manjša prodaja različnih osnovnih prehrabnih artiklov v avgustu res posledica spremenjene struk-

Motiv z jesenske kranjske tržnice: paprike so drage pa še dobijo se ne vsak dan; povpraševanje je zato veliko — Foto Perdan

ture potrošnje ali slabšega standarda in koliko posledica velikih nakupov pred reformo — o tem je še težko dajati realne ocene. V primerjavi z junijem se je v kranjskih občini v avgustu prodaja masti zmanjšala za 65%, olja za 47%, sladkorja celo za 84%, mesa za 15,6% (goveje za 23,6% telečjega za 0,2% in svinskega za 8,6%), mleka za 25,2% itd.

Celotna potrošnja kruha je bila manjša za 1,7%, peciva za 35,1%, potice in keksov pa za 22,8%. Vendar se je za 31,6% povečala potrošnja črnega kruha tipa 1000, za 54,9% pa se je zmanjšala prodaja belega kruha tipa 400. Tudi žemelj so v kranjski občini prodali za 37% manj kot v juliju.

Potrošniki bolj sprašujejo po cigaretah, mesu in mesnih izdelkih, ki so slabše kvalitete in cenejši. Gospodinja iz Stražiča mi je priovedovala, da

sicer ne kupujejo manj, da še vedno jejo vsak dan meso, vendar zdaj kupujejo tudi slabše meso, tudi jetra, srce itd., kar prej niso. Prav tako ne kupujejo več toliko sira in salame za malice kot prej. Družina s Planine, štiričlanska, z dvema otrokoma, ki hodita v šolo, ne kosi več v hotelu Evropa, ampak v samostopni restavraciji; v nedeljah pa, ko jejo doma, ni nobenih sprememb, tudi meso enake kvalitete kupujejo. Začeli pa so bolj gospodarno gledati na kruh, ki ga ne mečejo več stran, če ostane

ne — kot so ga prej, — ampak ga naslednji dan kupijo samo pol kilograma namesto kilogram.

Znana je resnica, da v razvitejših državah po svetu pojede manj govejega mesa in manj kruha kot pri nas, pa več drugih vrst mesa, znatno več vrtnin itd. Morda podatki, ki smo jih navedli, že kažejo na začetek sprememjanja strukturne prehrane v tej smeri. V celotni osebni potrošnji pa se bo sprememjena struktura šele začela prav uveljavljati postopno z ekonomskimi stanarinami in z večjimi izdatki za razsvetljavo, kurjavo, vodo itn.

A. Triler

PREPREČILI BODO NADALJNJO ŠKODO

Skoraj leto dni je vdirala skozi stene planinskega doma na Krvavec voda. To je bilo predvsem zaradi tega, ker so bile zunanjne stene obložene z lehnjakom. Nastajala je velika materialna škoda. Novo planinsko turistično podjetje ALP TURIST se je odločilo, da vse stene obloži z valovitim salonitnim ploščami, notranjost pa prepleška. Dela bodo verjetno končana že ta mesec. -rč

Te dni po svetu

PORAZ DELAVSKE STRANKE

Pretekli ponedeljek je delavska stranka Norveške doživelja volilni poraz. Od skupno 150 mest v parlamentu si jih je zagotovila le 70 in tako po 30-letnem nepretrganem upravljanju države zgubila v parlamentu absolutno večino. Združena meščanska opozicija je izkoristila gospodarske težave in z minimalno prednostjo izrinila delavsko stranko iz vodilnega položaja. Kljub temu bo delav. stranka še naprej ostala vodeča norveška politična sila, saj je zanj glasovalo 44 % volivcev. Pričakujejo, da bo novo vlado sestavil voditelj liberalne stranke Bent Reiseland.

KONEC ZASEDANJ V ZENEVI

V Zenevi je bilo pretekli četrtek zadnje zasedanje razročitvene konference. V zaključnem sporazumu vseh 18 udeleženik konference soglasno ugotavljajo, da bo treba še nadalje proučevati probleme razročitve, brž ko bo končano letošnje zasedanje generalne skupščine OZN.

Pred koncem zasedanja, v torek, 14. septembra, je Italija predložila, naj bi se države, ki nimajo jedrskega oružja za sedaj temu odrekle.

VELIKE IZGUBE ZDA

Avgusta je v bojih z enotami vietnamskega narodnoosvobodilnega gibanja padlo ali bilo ranjenih več kot tisoč ameriških vojakov. To so doslej največje ameriške izgube v enem mesecu. Vendar kaže tudi to Američanov ni spamečevalo. Te dni so poslali v Južni Vietnam nove okrepite. Izkralo se je 20.000 novih vojakov, oziroma celotna prva konjeniška divizija.

LJUDJE IN DOGODKI

Treznost in strasti

Pred dvema dnevoma se je generalni sekretar OZN U Tant »razočaran, vendar ne brez poguma« vrnil na sedež združenih narodov. Njegova namera, da poravna krvavi spor med Pakistanci in Indijo, žal ni obrodila želenega uspeha. Pakistan je zavrnil predlog OZN o prekinitvi ognja in slišati je bilo celo izjavo o tem, da se je odločil »bojevati se do konca za zmago ali uničenje.« Pakistancem ne gre v račun, da bi naj mejna črta v Kašmiru ostala ista kot pred spopadom, kajti prav zaradi nje je do spopada prišlo. Indiji pa

so, kaže, za U Tantov predlog, čeprav se tudi tamkaj slišijo glasovi, naj bi obe strani prekinile ogenj na sedanjih položajih. Medtem pa je postal že povsem očitno, da poravnava Pakistan in Indija račune za strasti, ki so se nakopičile v obdobju hladne vojne, blokov in pakrov v tem delu Azije. Mnoge države so brž ponudile vojaško pomoč, namesto da bi posredovali za mirno rešitev sporov. Svetovne agencije poročajo, da npr. Indonezija odkrito podpira Pakistan in načelno obsoja poskuse za miroljubno rešitev

spora. Visoki predstavniki Pakistana so imeli v tem tednu »zelo koristne« pogovore s Turčijo in Iranom, ki sta prav tako obljudila svojo pomoč. Tudi LR Kitajska odkrito nasprotuje prizadevanjem za mir na indijsko-pakistanski meji.

To je nov, vznemirljiv element, ki vsebuje nevernost za razširitev spopada. Zato so vse miroljubne sile prav v teh dneh začele široko akcijo, da bi se sovražnosti čimprej končale. Med te akcije sodi tudi izjava zveznega izvršnega sveta o indijsko-pakistanskem spopadu. Jugoslavija je v tej izjavici apelirala na vse državljake vsega sveta in na miroljubno javno mnenje v svetu, naj store vse za miroljubno rešitev sporov, da ne bi

prišlo do širših vojaških operacij in do novih zaostričev na področju Azije, kar bi lahko ogrozilo mir na svetu sploh.

Prav tako je znano, da skuša Sovjetska zveza ob popolni podpori drugih evropskih socialističnih držav, pomirjevalno vplivati na stalnem sporu in da si Sovjetska diplomacija prizadeva doseči prekinitev ognja. Na dlani je, da samo ugodna mednarodna klima, prekinitev spopadov in utrditev miru, lahko predstavlja osnovno za razgovore problemi, ki delijo socialistične države in gibanja. Vojna in odkrito kitajsko opredeljevanje do dogodkov v Aziji, te procese samo zavira.

Tudi uradni britanski kre-

Gorenjskem, tiste še tako neznanec, pa vendar zanimive in privlačne.«

Prosimo Vas še za sporočilo bralcem Glasa.

»S potovanjem po Jugoslaviji sem zelo zadovoljen. Več dni se bom začrpal tudi na Gorenjskem. Veselim se srečanja z vašimi ljudmi in pozdravljam vse bralce vaše časopisa.«

DRAGO KASTELIC

ŠVEDSKI PISATELJ NA GORENSKEM

Več za turistično propagando

Samo tako lahko izkoristimo neštete možnosti

Iijanskem. Sodoben muzej, je poudaril pisatelj, mora biti moderen in živ. Zato pa je potrebno, da ljudje vedo, da takšen muzej obstaja. Zvedeli pa bodo najlažje in najhitreje preko ustrezone propagande.

Na vprašanje, kdaj nameščava napisati knjigo o Jugoslaviji, je odgovoril:

»Aprila, naslednjega leta bo po vsej verjetnosti izšla prva, manjša knjiga. Večja knjiga, s podrobnim opisom iz področja zgodovine, umetnosti, turizma, kulturnega, političnega in gospodarskega razvoja, pa bo predvidoma izšla leta kasneje.«

Kaj Vas je napotilo, da napišete knjigo o naši deželi?

»Jugoslavija je zame nekaj posebnega. Znana mi je bo-

gata in častna zgodovina vaših narodov. Sedaj pa sem še spoznal lepote dežele in občutil veliko gostoljubnost vaših ljudi.«

Zanimala nas, kako kot strokovnjak za turizem, ocenjuje turizem pri vas in kakšne so njegove nadaljnje možnosti razvoja?

»Po vojni ste veliko naredili in pridobili. V Jugoslaviji sem že blizu dva meseca pa sem opazil, da imate v turizmu težave, ki jih je zlasti lahko opazili v gostinstvu. Veliko več morate narediti še za turistično propagando.«

Veliko Švedov želi potovati v turistična središča pri vas, toda ne samo v svetovna znamenja kot so to Opatija, Portorož in druga. Svedi žele obiskati tudi turistične kraje na

G. GUNNAR (z očali) s predstavniki republiških in lokalnih turističnih organizacij na Škofjeloškem gradu

Vesoljske plače

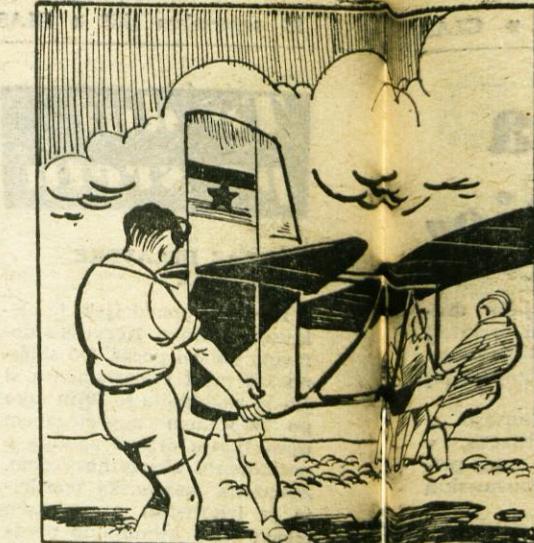
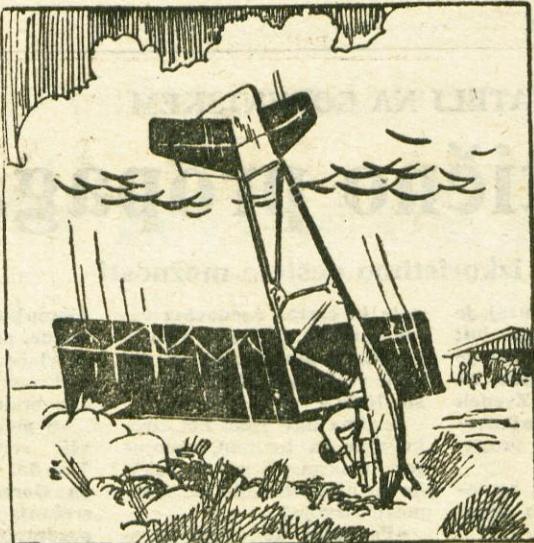
Ameriški astronaut Cooper prejema tedensko 656 dolarjev (približno 800.000 dinarjev), Conrad pa 617 dolarjev (okoli 750.000 dinarjev) plače. V času letenja prejemajo ameriški astronauti dnevničice v višini 16 dolarjev na dan. Toda v primeru Gemini 5 je NASA, ameriška organizacija za vesoljsko raziskovanje, lastnik vesolja in tako vzame nazaj tisto, kar daje. Conradi in Cooperju ne nudi zastonj niti stanovanja niti hrane. Račun za vesoljsko kabino s pogoledom na kozmos je tako sestavljen:

stanovanje 8 dolarjev, hrana (3 obroki dnevno) 6,75 dolarja, kar je skupaj 14,75 dolarja. In ker NASA ne zahteva napitnine, lahko astronaut obdrži preostali denar od dnevnice za potovanje po vesolju, to je 1,25 dolarja.

gi so navezali številne stike z državami britanske skupnosti, da bi s skupno akcijo dosegli pomiritev v »družinskem krogu.« Slišati je pobude, da bi sklicali celo sestanek predsednikov vlad vseh držav britanske skupnosti.

V tem merjenju treznosti in strasti potekajo zadnji dnevi tega tedna. Sovražnosti pa se nadaljujejo in vsaki strani zase oznanja velike uspehe. Kljub temu pa so glasnejši glasovi razuma. Zato morda rahli U Tantov optimizem, njegovo prepričanje, da se Indija in Pakistan edalje bolj ogrevata za miroljubno rešitev sporov, le ni brez osnove. Upamno, da ga bodo dogodki naslednjih dni potrdili.

ABC

Novo zdravilo

Pred kratkim je vzbudilo v medicinskih krogih posebno pozornost novo zdravilo DMSO (dimethylsulfoxid). Že nekaj kapljic te tekočine v nekaj minutah prodre skozi vse sloje kože in ko pride v krvni obtok, deluje zelo uspešno. Blaži bolečine, zdravi razna vnetja, zaustavlja rast bakterij, razen tega pa se uporablja tudi za hiter prenos drugih medikamentov v notranjost organizma.

Ameriška zdravnika profesor Jakob in Rosenberg iz univerze Oregon v Portlandu sta pred nedavnim v Zahodnem Berlinu pred okrog 100 zdravnikov izkazali, da je DMSO zelo uspešno. Vsek dan se na konferencah po svetu predstavlja novi rezultati, ki kažejo, da je DMSO zelo uspešno. Vsek dan se na konferencah po svetu predstavlja novi rezultati, ki kažejo, da je DMSO zelo uspešno.

Sele 1960. leta je bilo potrjeno, da dimethylsulfoxid lahko služi tudi za preprečevanje ozeblin pri mrzlih tkih. Ameriški zdravnik prof. Jakob je preskrbel za sebe stekleničko tekočino, da bi zaščitil pred ozeblinami ledvica in srce, kar je hotel uporabiti za transplantacijo in eksperimente z živalmi.

Pri tem se mu je dogodilo, da je slučajno nekaj kapljic te tekočine padlo na njegovo roko. Tekočina je torej pravila skozi kožo v organizem. Za tem so bila opravljena še mnoga raziskovanja, dokler končno ni bilo potrjeno, da je to res pravo čudodelno zdravilo.

V Zahodni Nemčiji računajo, da bo DMSO v najkrajšem času odobren kot zdravilo, vendar se bo še najmanj tri leta prodajalo le na zdravniški recept.

Najmodernejši stadion

Hans Schulten, 53-letni kölčki arhitekt je napravil načrt za nov nogometni stadion v Kölnu, ki naj bi bil prava mojstrovina. Preden je pričel izdelovati projekt, si je ogledal največjih evropskih nogometnih igrišč.

Načrt je bil predlagan na pet metrov globok jarek, torej ovire, ki jo ne bo lahko presekali.

Po predračunih bo gradnja stala 17 milijonov zahodnemških mark.

Poravnajte letno naročnino „GLASA“

Brez reklame ne gre

Približno mesec je, odkar so sovjetski umetniki dobili novo možnost zaposlitve: del svojega talenta lahko porabijo tudi v reklamne namenosti. Že Vladimir Majakovski, veliki sovjetski revolucionarni pesnik in satirik, ki je umrl 1930. leta, je urejeval prospektke, sestavljal oglase in s svojo prozo prekril skale na bonbone. Vse to je pred nekaj dnevi objavilo uradno glasilo sovjetske komunistične partije Pravda, ki med drugim pojasnjuje: »Naša reklama je vse preveč enostavna in neúčinkovita... Moramo se ravnavati po vzoru tujine.«

Več kot trideset let je bila reklama v Sovjetski zvezni polnoma prepovedana. Imeli

so jo namreč za »kapitalistični element«. V resnici pa je bilo v vsem tem času povpraševanje večje od ponudbe in potrošniškim izdelkom res ni bila potrebna reklama. Brž ko so minila leta posmanjkanja, pa si je sovjetska država zamislila »čisto« reklamo, to je reklamo brez bučnosti in nemoralnosti, ki ne sme vplivati na svobodno presojo potrošnika. Njen cilj je bil: opozoriti potrošnika na izdelke, ki naj bi jih kupovali, da bi s tem sodelovali pri ekonomskem razvoju dežele. Gesla, ki so jih s tem v zvezi sprejeli v zadnjih letih, v resnici nikogar ne morejo žaliti: »Vozite se s takšnimi«. »Kupujte v tej vleblagovnici!«

Od 1. julija lahko sedemdesetih dežel uporablja sovjetske izume. Do tega dne Sovjetska zveza namreč ni priznavaла pariške konvencije o zaščiti izumiteljskih pravic.

Po konvencijah mednarodne unije, ki so jo leta 1883 ustanovili v Parizu, imajo državljanji v kateri koli izmed teh držav enake pravice za zaščito svojih izumov oziroma patentov. To je tako imenovana recipročna pravica, ki ne koristi le izumiteljem, temveč tudi posameznim deležem, ker je izumitelj lahko posameznik ali partner.

Tudi Sovjetska zveza, kar ne kažejo zaščito svojih izumov oziroma patentov. To je tako imenovana recipročna pravica, ki ne koristi le izumiteljem, temveč tudi posameznim deležem, ker je izumitelj lahko posameznik ali partner.

Poleg tega uživajo vsi tisti, ki zahtevajo zaščito svojega izuma v eni izmed držav pariske konvencije, enako začito v drugih deželah v roku dvanajstih mesecev. Ta pravica je zelo ugodna za izumitelje, ker imajo dovolj časa, da v enem letu ugotovijo, kje se jim najbolj spletajo izumitelji in raziskovalci. Na ta način ujamejo pri delu skoraj vse kriminalce.

To neprecenljivo bogastvo, je dejal, je pri nas še vedno premalo izkorisceno. Odločitev sovjetske vlade, da bo pristopila k pariški uniji, da bo pristopila k pariški uniji, ker si bo z zaščito patentov svojih državljanov lahko

ustvarila precejšnji devizni dohodek.

O »zalogi« izumov v Sovjetski zvezni je konec junija Jurij Maksariev, predsednik državnega komiteja za patente, dejal, da je sedaj v SZ začeteno več kot sedem milijonov patentov. Dodal je, da vsako leto začetijo okoli 300.000 novih patentov.

To neprecenljivo bogastvo, je dejal, je pri nas še vedno premalo izkorisceno. Odločitev sovjetske vlade, da bo pristopila k pariški uniji, da bo pristopila k pariški uniji, ker si bo z zaščito patentov svojih državljanov lahko

Televizijske kamere proti zločincem

Scotland Yard uporablja v borbi proti kriminalu tudi naj sodobnejša sredstva. V sloviti londonski četrti Soho – znanem gnezdu kriminala in sumljivih lokalov – so na štirih mestih postavili skrite televizijske kamere. Zahvaljujoč tem sodobnim tehničnim sredstvom inšpektorji Scotland Yarda udobno sedijo v glavnih policijskih postajah in kontrolirajo celo četrtek. Televizijske kamere so namreč zvezane s tem centrom West Enda, v katerem dan in noč dežurajo inšpektorji. Ce kamere zabeležijo kaj sumljivega, dežurni inšpektorji takoj vzpostavijo radijsko zvezo s posebnim odredom policajev v patrolnih avtomobilih. Na ta način ujamejo pri delu skoraj vse kriminalce.

Prav pogovor je že, ker se je spomnil na knjigarnarja Rosensteina in z njim na svoj poraz. Zato ni bil več pri lastna pereča vprašanja, ki jo razkrajo. Zakaj ne podeli avto socialne demokracije o vzrokih balkanske vojne in nevarnosti svetovne vojne in ki je prvi vrsti naprtil odgovornost vojni požar na Balkanu?

Na knjigarnarja Rosensteina in z njim na svoj poraz. Zato ni bil več pri lastna pereča vprašanja, ki jo razkrajo. Zakaj ne obreda nemški nacionalisti in šovinistov. Zakaj ne napravi konec fevdalni Tisovi in Lukaczev vladavini na Ogrskem? Zakaj ne odreši Hrvatov in Slavoncov Cuvajevske diktature? Kdaj bo osvobodila bosanske in hercegovske kmete turškega fevdalnega prava? Zakaj ne da se Cehom, Slovakinom, Rusinom pravijo, ki jim pripadajo? Zakaj v svojem delu Poljske in zakarpatske Ukrajine podpira poljsko šlaho? In naposled: zakaj se ne prizadeva v času vedno večje draginje in bede zazetiti draginjo in pritisniti bogatašev, da bi bili v svojem pohlepku zmernejši?

Da, potreben je nenehno naglašati, naj se Avstro-Ogrska ne vmešava v balkansko vojno, marveč naj raje poskrbi, da bo rešila lastna pereča vprašanja, ki jo razkrajo. Zakaj ne podeli avto socialne demokracije o vzrokih balkanske vojne in nevarnosti svetovne vojne in ki je prvi vrsti naprtil odgovornost vojni požar na Balkanu?

Francu je žal, ker se je spomnil na knjigarnarja Rosensteina in z njim na svoj poraz. Zato ni bil več pri lastna pereča vprašanja, ki jo razkrajo. Zakaj ne obreda nemški nacionalisti in šovinistov. Zakaj ne napravi konec fevdalni Tisovi in Lukaczev vladavini na Ogrskem? Zakaj ne odreši Hrvatov in Slavoncov Cuvajevske diktature? Kdaj bo osvobodila bosanske in hercegovske kmete turškega fevdalnega prava? Zakaj ne da se Cehom, Slovakinom, Rusinom pravijo, ki jim pripadajo? Zakaj v svojem delu Poljske in zakarpatske Ukrajine podpira poljsko šlaho? In naposled: zakaj se ne prizadeva v času vedno večje draginje in bede zazetiti draginjo in pritisniti bogatašev, da bi bili v svojem pohlepku zmernejši?

Da, to so vprašanja, ki zadajevajo cesarstvo in klicajo po rešitvi.

Namesto da bi se voda brigala za mirno zamenjavo blaga z balkanskimi narodi in odpela trgovinsko industrijsko izvoz v Srbijo in Bolgarijo, podpira avstrijske, poljske in grške fevdalce v veleposestnike, ki so zaprli uvoz agrarnih pridelkov iz balkanskih držav in ki najbolj ščuvajo, naj se cesarstvo s silo vmeša v vojni spopad in podpre Turčijo. Tudi dunajsko krčansko-socialno časopisje hujška, naj bi Avstrija ponovno zasedla Sandžak, ki ga je pred

Misli

Popolni značaji so skoraj vedno obenem tudi slabotni.
Slabič je v nekaterih primerih prav toliko vreden kot sitak.

Mladost je hoja k razumevanju.

Ce se hočeš uveljaviti kjerkoli, moraš biti predvsem priravnjen odreči se de sebiti.

V umetnosti dostikrat samo zaradi slabosti – in seveda naše gotovosti – uporabljamo mrtve ideje.

Laž je neznotra. Včasih prav tako resnico.

Niti bog ne more spremeniti preteklosti.

Pojava je vedno tolažba, pa naj bo kakršno koli.

Lagati se je potreben naučiti, prav tako kot vsako drugo stvar.

REKLIS...

Clovek, ki se lahko kupi, je vedno preplačan.

K. Nergucy, romunski književnik

Oporožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Dva dni in dve noči je plaval

Neki angleški mornar, ki ga je vihar vrgel z danskega tankerja, je dva dni in dve noči neprenehoma plaval po Sredoziemskem morju, dokler ga ni morje vrglo na obalo pri Ragusi na Siciliji. Ostal je živ, vendar je bil tako izčrpán.

Clovek, ki se lahko kupi, je vedno preplačan.

K. Nergucy, romunski književnik

Oporožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

Oborožite se najprej z dejstvi, potem po jih po svoji volji izkoristite.

Mark Twaine, ameriški pesnik humoristični pisatelj

MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA

MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA

Strojniki Bajberle se nikakor ne more strinjati s proglašom, ki Italijo in njen razbojniški poход v Tripolis, kjer ne Turčija ne Italija nimata kaj iskati, enači z bojem balkanskih držav proti Turčiji in jih imenuje pritlikave. Te besede se prav nič ne razlikujejo od besed, ki jih za označitev balkanskih držav uporablja avstrijski meščanski tisk. Ko bi proglašal fevdalni Tisovi in Lukaczev vladavini na Ogrskem? Zakaj ne odreši Hrvatov in Slavoncov Cuvajevske diktature? Kdaj bo osvobodila bosanske in hercegovske kmete turškega fevdalnega prava? Zakaj ne da se Cehom, Slovakinom, Rusinom pravijo, ki jim pripadajo? Zakaj v svojem delu Poljske in zakarpatske Ukrajine podpira poljsko šlaho? In naposled: zakaj se ne prizadeva v času vedno večje draginje in bede zazetiti draginjo in pritisniti bogatašev, da bi bili v svojem pohlepku zmernejši?

Ne, balkanska vojna ni podobna minuli vojni med Italijani in Turki. Prej je podobna upiranju Arabcev proti italijanskim kolonialistom. Vsak pravi socialist mora zato želeti zmago balkanskih držav nad Turki, ki so petsto let gospodarsko in politično zaslužili vse bala-

SAMOMORILEC

Obupanec je pritaval v našo trgovino, ko smo že zapirali. Prav nič ni skrival svobojih namer. Zapičil je vame vročičen pogled in brez obojavljanja naročil:

»Dva metra močne, tanke vrvi, prosim. Hočem se obesiti!«

Vem, vi se smejetate, a meni, ki sem stal za pultom in ki sem videl, kar sem videl, ni bilo prav nič do smeha, kajti iz moža je dihalo tista betonska odločnost, ki jo lahko opazite morda le še pri miliciku, ko vas na »licu mestu« globi z tisočaka. Še dobro, da so naša dekleta že odšla; v nasprotnem primeru ne bi minilo brez živčnih zlomov in histerije. Globoko sem zajel sajo, se nenavadnemu kupcu nasmehnil po vseh pravilih in predpisih JUS-a in:

»Dragi tovariš, ne maram vtikati nosu v vaše zasebne zadave in vas odvračati od vaše namere! Počutim se celo polaskanega, ker ste izbrali prav našo trgovino in vam zagotavljam, da ne bo ste razočarani z našo postrežbo in kvaliteto naših artiklov. Toda dovolite mi majkeno indiskretno vprašanje. Cemu ravno vrv? Ali niso drugi postopki močni, eh, preprostiji? Recimo — voda...«

Obupanec je žalostno zmaljal z glavo. »Sem že poskušil!« je dejal. »Toda zaradi industrijskih odplak so naše reke tako goste, da se pošten samomorilec nikakor ne more utopiti, pa če si še mlinski kamen na vrat navežeš!«

»No,« sem previdno nadaljeval, »v dobi stolpnic resni težko najti drugo možnost. Skočite in...«

Spet je turobno odkimal. »Tudi to mi je prišlo na misel. Toda v vseh stolpnicah, kjer sem poskušal, je bilo dvigalo pokvarjeno, da bi pa peš gor hodil, nak, hvala lepa, imam srčno napako!«

»Ste pomisili na — strup?« sem predlagal.

»Oh, že koj v začetku!« si je dovolil medel nasmešek. »Toda pri tem sem pozabil, da se že dolga leta hranim v naših obratih družbenih prehran, kjer sem si želodec takoj ustrojil, da mu niti strihin niti lizol ne moreta do živega!«

»E... e... e, kaj pa električni tok sem pohitel, kajti začel se je že močno nestropno ozirati po zvitkih najlonskih plezalnih vrvi. »Vtaknite prste v...«

Zamahnil je z roko. »Neštetočekrat sem poskusil,« je dejal, »toda pri pogostih redukcijah toka in okvarah na našem omrežju se res ni čuditi, če me niti enkrat ni streslo!«

»Vlak! sem hlastnil in skušal s hrbotom zakriti polvinilasto vrv za sušenje perila. »Mnogi gredo pod vlak...«

T. Polenec

»Ne govorite mi o tem!« je hričavo protestiral. »Količekrat sem že stal ob progi z voznim redom v roki in čakal brze, a si je vselej nabral tolikšno zamudo, da sem izgubil potrpljenje in razočaran odsel...«

Zmanjkalo mi je idej. Mrtvaško bled sem mu nazadnjie le moral ponuditi svoje blago. Kar čutil sem, kako mi curlja pot v čevlje, ko sem jecljal: »Imamo dve vrste tankih vrvi. Ta... ta... tale je malo dražja, toda razlike v kva... kva... kvaliteti skoraj ni. Ka... ka... katero naj vant zavijem?«

Samomorilec je uprl svoj otočni pogled v moj obraz, ki je menjal barvo kot semafor, malo pomislil, se sit življenja grenko nasmehnil in se odločil:

»Dajte mi cenejšo! Veste, človek mora dandanes gledati na vsak dinar...«

V. Novak

Gorenjski letalci na »Mitingu prijateljstva na Dunaju«

Letos praznuje republika Avstrija 20. obletnico. V počastitev jubileja bo avstrijski aeroklub 26. septembra na dunajskem letališču priredil veličasten letalski miting s simboličnim nazivom »Miting prijateljstva«, na katerem bodo sodelovali najboljši športni letalci iz Avstrije, Sovjetske zveze, vzhodne in zahodne Nemčije, Poljske, CSSR, Francije, Velike Britanije in Jugoslavije.

Našo državo bosta na tem mitingu med drugimi zastopala tudi dva člana Alpskega letalskega centra iz Lesc. Janez Brezar bo s svojim partnerjem Dunajčanom prikazal posebno vrsto skoka z zadruževanjem. Padaleca bosta skočila iz letala, ki bo letelo 3000 m visoko, potem pa bosta v prostem padu planirala tako dolgo, da bo njuna medsebojna rajdalja znašala 2000 m. Organizatorji mitinga se za ta skok zelo zanimali, saj bo ena izmed glavnih atrakcij programa. Razen Brezara pa bo na mitingu sodeloval še Silvo Orožin, najboljši športni pilot in nesporno najboljši akrobatski pilot v Jugoslaviji. Ta bo z akrobatskim letalom »Zlin trener master« v sedmih minutah leta prikazal najzahtevnejše letalske akrobacije. Oba letalca sta s pripravami svojih točk že pričela.

T. Polenec

Jeseničan Miha Baloh igra v novem filmu »Kratko poletje«

Jesenički rojak Miha Baloh je priznan gledališki, filmski in televizijski aktor. Prav ta čas sodeluje tudi pri snemanju novega jugoslovanskega celovečernega filma »Kratko

ske delavce, ki prihajajo na delo v Ljubljano in Slovenijo iz Bosne in drugih jugoslovanskih pokrajin.

»Kratko poletje« so začeli snemati v delavskem vlaku,

stačajo tudi življenjske drame, ki jih je strnil pisatelj Branko Pleša v dokumentarno dramatični zapisljavi »Kratko poletje«.

Ostale kadre snemajo v Ljubljani na gradbiščih, v glavnem pa snemajo zdaj priore v pokrajini bosanskih sezoncev v Bihaču.

Filmski strokovnjaki zatrjujejo, da gre delo pri snemanju novega filma hitro od rok in bo film gotov že letosno jesen.

K delu pri filmu »Kratko poletje« je povabil režiser Jože Babič igralca Miha Baloha zato, ker se je doslej že večkrat odlično obnesel. Gotovo je, da sodi Balohova vloga kurirja Aleša v slovenskem filmu »Veselica« med njegove najboljše stvaritve. Bilm je bil izdelan leta 1960. Leto kasneje je sodeloval Baloh v filmu »Ples v dežju«.

Miha Baloh je bil rojen na Jesenicah 21. maja 1928. Že kot fant je kazal veselje do odrških desk. Začel je nastopati na Jesenicah v gledališki sezoni 1947/48. Pozneje je bil nastavljen pri gledališču v Mariboru. Prodri je s svojo vlogo Davorina v slovenski ljudski igri Miklova Zala. Tuji v drami Kastelka, ki je prirejena po romanu pisatelja Vladimirja Levstika Gadje gnezdu, je predstavil močno osebnost. Igral je Kastelkinega sina.

Miha Baloh nastopa v zadnjih sedmih letih (od leta 1959) na održi ljubljanske drame SNG. Je mož veselega značaja, rad je v družbi sproščen. Ko so čakali igralci v Praprečah v Litiji na poziv za naslednje kadre, se je Miha brž spoprijateljil z mladimi Litijani, ki so prišli kibicirat med filmarje, in na ramena si je naložil nekega predilničarskega fantička.

Jože Zupančič

»Hej konjiček!« Igralec je vedno igralec

poletje. Producent filma je ljubljanski Viba film, režiser pa Jože Babič. Scenarij je napisal Branko Pleša, snemanlo knjigo pa sta uredila režiser Jože Babič in Djordje Sestar.

Film »Kratko poletje« je posegel v okolje našega domačega življenja, med sezoni-

ki stoji na stranskem tiru v Praprečah, delavskem naselju mesta Litije. Tu stanujejo sezonski delavci že nekaj let in se vozijo na delo, na popravljanje železniške proge od Ljubljane do Zidanega mosta.

Med sezoni se pojavitajo najrazličnejši problemi, na-

Zelenjava z drugih planetov

Bo potrebno prenesti na Luno gnojeno zemljo ali bo, nasprotno, lahko zelenjava uspevala v pesku in prahu, ki obično prekriva naš naravni satelit? Gre za vprašanje, ki je vzbudilo veliko zanimanje udeležencev V. mednarodnega kongresa za vesoljska raziskovanja in tehnični napredek, ki je bil pred kratkim v Münchenu.

Eden izmed pionirjev vesoljskega raziskovanja v Zahodni Nemčiji, profesor Oberth, je na kongresu izrazil med drugim tudi svoje mnenje o tako imenovanih nezemeljskih kulturah. S tem

problemom se ukvarjajo znanstveniki že od samih začetkov vesoljske vede. Ta nova znanost, s pomočjo katere bi se lahko uspešno borili proti lakoti in nezdostni prehranjenosti na svetu, je začela z različnimi poskusi in ugotovila, da najrazličnejše rastline uspevajo npr. na preprogi iz peska, kremenjaka, steklenih kristalov ali plovca. Te poskuse delajo predvsem ameriški strokovnjaki. Trikrat na dan dovajajo s pomočjo črpalk hranilno raztopino koreninam, ki jo vscrkajo, potem pa jim na enak način dovedejo še po-

sebno tekočino, ki onemogoči gnitje.

Ze sedaj raste približno polovica vse zelenjave, ki jo prodajajo na newyorških trgih, s pomočjo hidroponije pod umeito litojo v posebnih nebotičnikih. Tudi v Wiesmooru v severni Nemčiji in v vedno večjem obsegu gojijo razne vrtnine na plovcu.

Zaradi nenehnega demografskega prirastka na našem planetu bi lahko gojenje nezemeljskih vrtnin, tako meni profesor Oberth, že samo po sebi opravičilo vse napore, ki jih vlagajo znanstveniki na področju vesoljskih raziskovanj.

GLAS pionirjev

Iz literarnega
glasila osnovne šole
Cerknje — ODMEVI
IZPOD KRAVCA

Kaj meni PEPE NERODA

o nerodnežih na naši šoli. Poslušajmo ga ...

Dragi součenci!

Naše počitnice so prehitro minile, to je res. Spet nam zvoni šolski zvonec in mame nas neusmiljeno mečejo iz postelj prav takrat, ko najlepše sanjam. Pa naloge moramo delati prav takrat, ko sije najlepše sonce in ko se je najlepše igrat. A kaj pomaga, če hočemo nekaj postati, tedaj moramo tudi zgodaj vstajati in tudi delati, čeprav včasih s težavo. Želim pa vsem skupaj, da se prav pridno učite vsega, kar zahtevajo šolski predmeti. Želim pa tudi, da bi si ne nabrali preveč enk, kajti drugače nam bo trda predla.

Tudi letos se gotovo poznamo, tako od strani, če ne družeče. Ker se dobro poznamo, se seveda »tikamo«. Tako je tudi prav. Toda ni pa prav, da vi, dragi součenci, tikate vse povprek. Tako sem zadnjič stal v trgovini in maršikaj slišal, kar ni ravno v ponos nam in naši šoli. Saj drugje tega ni. Tukaj pa. Le zakaj?

Poslušajte, kako so vpili naši vrli nadobudneži:

»Jaka, daj mi dve kili kruha!«

»Vido, meni se mudi. Daj mi hitro!«

Prosim te, oblaček mili ...

Prosim te, oblaček mili,
plavaj daleč za goro,
reci sončku, naj posije
in nasmehne se toplo.

Tiho plaval je oblaček,
že se skril je za gore,
izročil soncu mojo prošnjo,
zaupal moje mu želje.

Prvi ptički so zapeli
svoje drobne pesmice;
sončku Iubko so zvenele
njih srebrne strunice.

Trata je ozelenela,
mnogo rožic vmes cveti,
jutro v biserih se kopljje,
ko se sončecce zbudi.

Osn. šola Preddvor
Branko Grobovšek

»Zdaj pa meni daj, Micka!
Hitro mi daj en kilogram črneg!«

»Ti, Marinka, ti Pavla, ti,
ti, ti, ti...«

In to gre kar vse prek in počez.

Tako je prav vsak dan. Vsi hočejo biti prvi na vrsti in vsi kar naprej prav »vljudno« govorijo. Včasih se kdo od prodajalcev zjezi, a taka jeza kaj malo pomaga, če pa malii razgrajati kar naprej in naprej tiščijo s svojim neumnim razgrajanjem.

Franci, Vido, Pavla! Hitro, hitro postrezite tem paglavcem, ki ne poznajo osnove lepega vedenja, kajti prav nerodno mi je, da imam take součence. Jaz jih že slišim, ampak slišijo jih tudi tujci, ki prihajajo v trgovino. Le kaj neki si mislijo oni. Verjetno nič kaj dobrega.

Tako sem oni dan premišljeval, če sem tudi jaz tak in

iz premišljevanja me je vdramil prodajalkin glas:

»Kaj boš pa ti kupil?«

»Prosim, kilogram kruha bi rad.«

»Kakšnega pa?«

»Belega mi dajte, prosim.« Dobil sem zaželenjeno in odšel. Pozdravil sem in premišljeval o vrvežu in nevljudnosti naših otrok. Prav zato pa sem tudi to napisal.

Zgodbe o strahovih

Učenci Osnovne šole v Preddvoru so napisali tri zgodbe o strahovih, ki so jih slišali od starejših. Ali veste kaj je to strah? Pravijo, da je znotraj votel okoli pa da ga nič ni. Poglejmo ...

NA POKOPALISCU

Nekoč so grobarji kopali jamo za nekega pokojnika. Prikopali so v bližino krste, v kateri je že dvanajst let ležal pokopan pičanek Jaka.

Grobarji so pridno pili žganje. Med njimi je bil tudi kopač, ki je svoje čase z Jakom popival in igral karte. Spomnil se je tistih veselih dni in s kožarčkom potrkal

po krsti: »No, Jaka, ga boš tudi ti kaj zvrnil?«

Ob udarcu pa se je v krsti naredila luknjica. Zrak je udaril skozi stranico krste. Grobarji so mislili, da bo Jaka vstal in so vsi beli od srtahu pobegnili.

Bojan Mehle

V GOZDU SE SVETI...

Moj oče in dva sosedova fanta so se radi potepali. Hодili so čez vas, kjer je stanova vala teta. K njej so zahajali po jabolčne kralje. Kadar so prišli, jih je vedno obložila z dobrimi stvarmi. Nekoč so se proti večeru spet napotili gledati, kaj bo dobrege. Dobili so veliko kraljev, slanino in kruh. Ko so se pozno vráčali domov, so v gozdu zaledali nekaj svetlega. Zgrabilo so gorjače in se tiko plazili mimo. Tako jim je zaledlo, da se niso več hodili potepati v sosednjo vas. Strašil pa jih je le trhel štor,

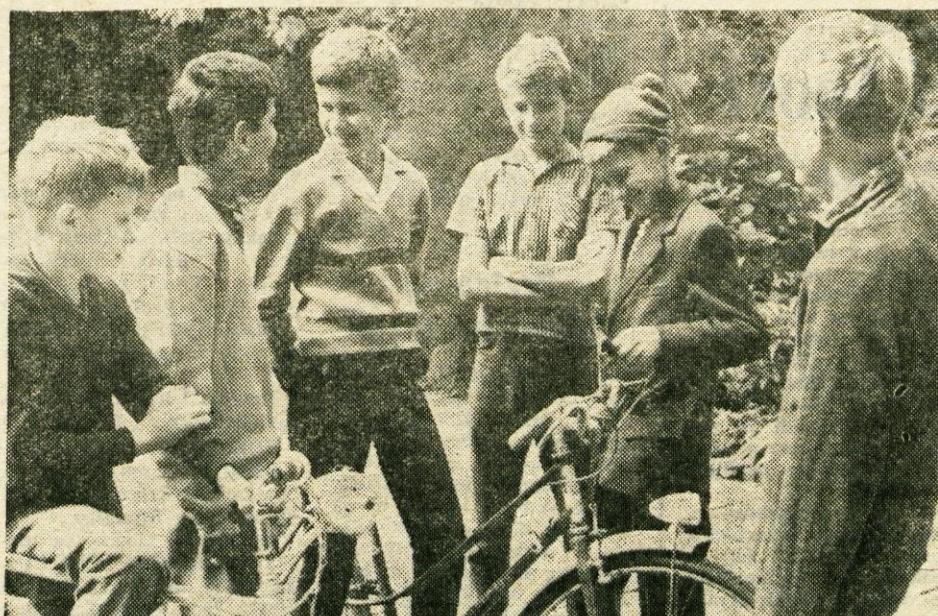
Jože Drol

V SHRAMBI STRASI

Moj oče rad pripoveduje o starih časih, pa tudi o tem, kako je včasih strašilo. Veliko ve povedati o skopuškem kmetu, ki ni nikomur privoščil skorjice kruha. Ko je po hudi bolezni umrl, je v hiši začelo strašiti. Vsako noč je nekdo prihajal v shrambo in popil vse mleko. Domače je obhajal vedno večji strah. Pogumni fantje pa so neko noč v shrambi počakali, kdaj bo prišel mrtvi gospodar popit mleko. Kmalu se je nekaj premaknilo. V shrambo se je priplazila domača mačka.

Vsi vaščani so se oddahnili, moj oče pa se še sedaj rad smeje na ta račun.

M. Raztresen

Odpri so se šolska vrata. Do sedaj so nas zanimale najrazličnejše stvari. Povsod smo morali biti prisotni. Tudi o kolesih smo morali večkrat izmenjati svoje izkušnje. Glavna skrb nam bo v bodoče šola — a še vseeno bomo poizkušali dobiti čas tudi za razvedrilo in tehten pogovor ...

Ali imate suhe žemlje?

Prišla sem v rodajalno s kruhom in vprašala: »Gospodična, ali imate kaj suhih žemljic?«

»Seveda jih imamo,« mi je prijazno odgovorila prodajalka. Nerodno mi je bilo, ker sem še zelo majhna, a so mi

starješi, ki so prišli pred menoj, kar odstopili mesto. Ker sem bila že ob prodajalni mizi sem vprašala:

»Zakaj pa jih niste preje prodali?«

Vsi v trgovini so se pričeli smejati. Starješi so res ču-

Začeček šolskega leta

Zopet se je pričelo resno delo v šoli. Zaprašene torbice so že doble svoj sijaj. Vsak dan se zopet na cestah shajajo skupinice, ki imajo skupno pot v šolo.

Veliko si imate povedati: kako je bilo na počitnicah na morju, pri teti na vasi, kako ste nabirali borovnice. Nekateri so v času počitnic naredili zanimiva potovanja, spoznali so se z novimi znanci in doživelji marsikaj zanimivega.

Uredništva našega časopisa se je odločilo, da zopet prične izdajati »Glas pionirjev.« Kot že lansko leto tudi letos vabimo vse pionirje k sodelovanju. Sami lahko pošiljate svoje prispevke po pošti. Radi bi videli, da bi bile tudi šole bolj dejavne kot so bile lansko leto in da bi organizirale sodelovanje v rubriki. Pošiljate lahko razne sestavke, pesmice, slike, fotografije itd.

V lanskem letu so bili najbolj aktivni pionirji iz osnovnih šol Cerknje, Predvorje, Preddvor, Šenčurja in Žirovnica. Tudi nekatere kranjske šole so pridno sodelovalo, vendar si želimo od njih še več prispevkov.

Začetek šolskega leta naj pomeni tudi začetek vašega dela v »Glasu pionirjev,« saj objava vašega dela pomeni priznanje vam in vaši šoli.

Urednik

Špelca

I. kolo gorenjske nogometne lige Svoboda presenetila.

Prvo kolo tekmovanja v gorenjski ligi je bilo okrnjeno, saj sta dva kluba po odstopu ekipe Nakla ostala brez nasprotnika. V derbi tekmi Kranj : Svoboda so presenetljivo zmagali gostje. Svoboda je z odlično igro povsem nadigrala favoriziranega domačina in osvojila dragoceni točki. Drugo visoko zmago pa je doseglo moštvo Železnikov nad Kropo. Vse kaže,

da novinci v ligi niso dovolj dobro pripravljeni za naporne tekme v ligi.

Po igri v prvem kolu kaže, da sta trenutno najboljši moštvi Svoboda in Železniki in bo njihov medsebojni obračun dal jesenskega zmagovalca.

Rezultati: Kranj : Svoboda 1:9 (0:3), Železniki : Kropa 15:0 (7:0), Trboje : Preddvor 1:5 (0:2).

Gorenjski strelci za pokal Primorske

Kranjski in jesenški strelci se bodo v nedeljo, 19. t. m. udeležili drugega tradicionalnega strelskega tekmovanja, ki ga organizira Nova Gorica za pokal Primorske.

Na tem tradicionalnem strelskega tekmovanju nastopa več reprezentanc slovenskih mest, med katerimi so

iz Gorenjske tudi Kranj, Jesenice in Kamnik. Tekmovali bodo z malokalibrskimi puškami v polovičnih serijah, t. j. od 300 možnih krogov. Vsaka reprezentanca bo nastopila s 4 streli. Lanski zmagovalec Kranj bo imel letos nekoliko okrnjeno ekipo,

prav tako tudi Jesenice, zaradi udeležbe njihovih strelcev na tradicionalnem srečanju pokrajine Furlanije, Košiske in Gorenjske, ki bo istega dne v Ljubljani, zato bo konkurenca za prvo mesto letos nedvomno še bolj zanimiva.

Silvo Orožim

naš najboljši športni pilot

V torek se je na zagrebškem športnem letališču Lučko zaključil tradicionalni rally motornih pilotov za pre-

hodni pokal maršala Tita. Na letošnjem rallyju je sodelovalo 31 pilotov iz vse države, med seboj pa so se pomerili v 21 najrazličnejših opazovalnih in navigacijskih nalogah, časovni točnosti prihodov na letališča in preciznosti pristajanja. Na letošnjem rallyju je sodeloval tudi letalec Alpskega letalskega centra iz Lesc, Silvo Orožim, ki je bil zmagovalec skoraj v vseh disciplinah in končnem plasmaju ter tako osvojil pokal maršala Tita.

- T. P.

Pretep po rokometni tekmi

Tako po končani tekmi gorenjske rokometne lige Kranj B : Storžič, ki je bila minulo nedeljo na igrišču v Stražišču, je igralec Likar z Golniku fizično napadel gledalca, ki je stal ob igrišču in ga poškodoval po glavi. Ne glede na vzrok tega neljubega dogodka na rokometnem igrišču je to težji športni prekršek igralca Likarja in bo moral prejeti primerno visoko kazen, zlasti še, ker je že večkrat povzročil nered na igriščih.

nes imamo v državi celo vrsto različnih tekmovanj za invalide. Rezultati so bili v začetku skromnejši, a to je razumljivo; tudi pri telesno normalnih ljudeh se težko dosegajo boljši rezultati. Danes predstavlja invalidski šport že neke vrste kvalitetno komponento, na katero se mora računati. Niso redki primeri, da invalidi že povsem enakovredno posežejo v borbo z ostalimi športniki.

V okviru Invalidskega tedna, ki je bil organiziran v počastitev 20. letnice ustanovnega kongresa Zvezde vojaških vojnih invalidov Jugoslavije, od 5. do 11. septembra je športno društvo Borec organiziralo vrsto tekmovanj. Invalidi so se pomerili v kegljanju, plavanju, balinanju, šahu in streljanju. Posebno v kegljanju in streljanju so bili doseženi rezultati, ki jih lahko zavidijo vsi športniki.

Invalidi zajemajo v svojem društvu 110 članov. Računajo, da bo letos adaptiran Dom invalidov in bodo tako še povečali svoje članstvo.

P. Colnar

Rekordni peteroboj

Po deseterobaju in troboju so se atleti kranjskega Triglava pomerili med seboj tudi v peterobaju. Tekmovanje je bilo zelo uspešno, saj sta bila na njem dosežena nova gorenjska rekorda v peterobaju za člane in starejše mladince.

Rezultati: daljina: 1. Kaščnik 6,34, 2. F. Fister 6,04, 3. Kleč 6,01, kopje: 1. Kaščnik 46,54, 2. F. Fister 45,37, 3. Pangerc 42,56, 200 m: 1. Kleč 23,5, 2. Kaščnik 23,6, 3. F.

Fister 24,1, disk: 1. F. Fister 36,18, 2. Strojan 33,07, 3. Pangerc 32,53, 1500 m: 1. Kleč 4:34,4, 2. Kaščnik 4:36,4, 3. Pangerc 4:37,3.

Rezultati peterobaja: člani:

1. Tone Kaščnik 2583 toč (nov gorenjski rekord za člane), 2. Kleč 2262 toč, mladinci: 1. Franci Fister 2412 toč (nov gorenjski rekord za starejše mladince), 2. Pangerc 2187 toč, 3. Strojan 1961 toč.

Srednjeprogaši bodo v nedeljo nastopili na tradicionalnem teku po zdraviliškem parku v Beljaku. Ekipa Triglava bosta zastopala tudi tekca Ljubljane Rok Štros in Franc Homan.

M. Kuralt

Smučarski skakalci Triglava

Smučarji-skakalci Triglava od 10. septembra dalj redno trenirajo trikrat tedensko, da bodo kondicijsko dobro pripravljeni za sezono. Kot smo zvedeli, imajo treninge vsak pondeljek in petek v Savski Loki (za tovarno Iskro) ter svak sredo na stadionu. Smučarski klub obvešča vse člane, mladince in pionirje, da redno obiskujejo treninge, ki so v imenovanih dneh od 16.30 do 18.30.

Športne prireditve

NOGOMET

Jesenice — V nedeljo ob 15. uri tekma SCS Jesenice : Usnjari (Vrhnik) 15.9.

Tržič — ob 10. uri tekma SCL Tržič : Tabor

Tekme GNL — Člani: Svoboda : Preddvor ob 9.15, Železniki : Trboje ob 9.30, Triglav (B) : Prešeren ob 9.30

Mladinci: Železniki : Ločan ob 8.00, Jesenice : Tržič ob 9.15

Pionirji: Ločan : Trboje ob 9.00, Podbreze : Prešeren ob 9.30

ROKOMET

Kranj — Gorenjska moška liga Savica : Kranj B ob 9. uri na igrišču v Stražišču

Žabnica — Gorenjska moška liga Žabnica : Škofja Loka ob 10. uri. Ob 9. uri občinska ženska liga Žabnica : Duplje. Ob 11. uri občinska moška liga Žabnica B : Križe B

Golnik — Gorenjska moška liga Storžič : Kranjska gora ob 9. uri

Radovljica — Gorenjska moška liga Radovljica : Duplje ob 10. uri

Cerknje — Gorenjska moška liga Krvavec : Selca ob 8.30

Besnica — občinska moška liga Besnica : Duplje B ob 10. uri

Selca — ob 9. uri republiška ženska liga Selca : Brnik

Derbi v rokometu

V nedeljo bo ob 10. uri v Tržiču gorenjski derbi moške republike lige med Tržičem in Kranjem. Predtekmo bodo igrali mladinci obeh moštev ob 9. uri.

Uspeh Žirovnice

Na igrišču Triglava so v sredo Žirovničani premagali domačine z rezultatom 3:2. Odbojkarji Žirovnice so z zmago napravili veliko presečenje in si z zmago precej opomogli v borbi za obstanek v ligi. Odlikovali so se predvsem z odlično igro v polju ter požrtvovanostjo in disciplino. Med domačimi odbojkarji je prišlo večkrat do preprirov, ki so jim mnogo pripomogli k neuspehu.

OBJAVE

Gostinsko in trgovsko podjetje

»CENTRAL« Kranj

razpisuje javno licitacijo:

- za poltovorni avto Fiat 615-B, nosilnost 1,5 tone, motor v nevozemnem stanju,
- za hladilno omaro in kompresor v prodajalni Ri-ba.

Licitacija za avto bo v torek, dne 28. 10. 1965 v obratu Servis Avtoprometa »Gorenjska«, Ljubljanska c. 22. Za interesente družbenega sektorja ob 10. uri, za zasebne interese pa od 11. ure dalje.

RAZPIS

ZA SPREJEM GOJENCEV V GLASBENO SOLO JESENICE

v šolskem letu 1965/66.

Glasbena šola na Jesenicah bo sprejemala stare in nove gojence za oddelke: klarin, godala (violina, viola, čelo, kontrabas), solopete, harmonika, kitara, pihala, trobila, tolkala, balet in pravrnico (za predšolske otroke).

Vpisovanje starih in novih gojencev bo 21., 22., 23. in 24. septembra dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 15. do 18. ure v učilnici glasbene šole št. 2 (poslopje gimnazije, I. nadst. desn.). Stari gojenci naj prinesajo s seboj zadnje spričevalo glasbene šole, novi pa predložijo zadnje spričevalo matične šole (osnovne, gimnazije, strokovne šole).

Nove gojence bomo sprejemali na podlagi sprejemnega izpita. Pri vpisu gojencev, ki niso polnoletni, morajo biti prisotni tudi starši.

Višina ukovine je razvidna na oglašni deski glasbene šole.

Vse ostale informacije posreduje tajništvo glasbene šole, tel. 82-428.

Ravnateljstvo glasbene šole

Grand prix

Jutri, v nedeljo bo na Ljubljanskem moto cross za veliko nagrado Jugoslavije. Pričetek edinstvenega tekmovanja bo ob 14. uri.

NEPREVIDNOST - vzrok nesreč

V zadnjih nekaj dneh se je na cestah Gorenjske prijetilo nad dvajset prometnih nesreč. Največkrat je bil vzrok nesrečam neprevidnost. Pri nesrečah se je večje število ljudi težje ali lažje telesno poškodovalo. Materialna škoda pa znaša nekaj nad dva milijona.

NEPREVIDNOST VOZNIKA

Skozi vas Bukovico nad Skofjo Loko je vozil osebni avtomobil z zmerno hitrostjo Boris Bergant. Za njim pa je peljal prav tako z osebnim avtomobilom Pavel Dolinar. Vendar je Dolinar peljal za njim v prekratki varnostni razdalji. Berganta je ustavljal pešec z namenom, da ga pelje v Skofjo Loko. Ker je vozilo zaustavil, se je Dolinar zaradi neprevidnosti zaletel v Bergantov avtomobil. Materialna škoda na obeh vozilih znaša okoli 200 tisoč dinarjev.

NEPRIMERNO PREHITEVANJE

V Senčurju pred hišo št. 234 je motorist Jakob Prestor prehiteval po desni strani osebni avtomobil znamke »Opel«. Ker je motorist nepravilno prehiteval, je prišlo do trčenja. Materialna škoda znaša na obeh vozilih okoli 120 tisoč dinarjev. Pri preizkušanju vinjenosti je alkoscop pri motoristu popolnoma pozelenel, dočim pri vozniku osebnega avtomobila ni.

Poleg tega je bil motorist brez vozniškega dovoljenja, ker ga je izgubil, kot je izjavil.

NI BIL POZOREN

Voznik osebnega avtomobila Franc Senk je peljal iz Kranja proti vasi Britof. Tu je nakazal spremembo smeri in pričel zavijati. V tem času pa je za njim pripeljal z osebnim avtomobilom Jože Basaj in ga po levi strani hotel prehitevati. Zaradi tega je prišlo do trčenja. Materialna škoda znaša nekaj manj kot sto tisoč dinarjev.

VOŽNJA PO SREDI CESTE

Iz Preddvora proti Kranju je peljal po sredini ceste z osebnim avtomobilom Stane Šaje. V vasi Milje mu je nasproti pravilno po desni strani pripeljal avstrijski državljan. Zaradi nepravilne vožnje prvega je prišlo do trčenja. Pri tem je bila sopotnica voznika Sajeta lažje telesno poškodovana. Materialna škoda na obeh vozilih znaša okoli 800.000 dinarjev.

Zahvala

Ob bridi in nenadomestljivi izgubi naše ljube in skrbne žene in dobre mame, stare mame

IVANE KOŠNJEK

Balantove mame

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in vsem, ki so nam kakor koli pomagali ob težkih urah in nam izrekli sožalje in z nami sočustvovali. Posebno zahvalo č. duhovščini in vsem, ki so ji darovali vence. Iskrena zahvala vsem, ki so jo spremili na zadnji poti. Srednja vas 15. 9. 1965

Zahvaljujoči: mož France, sinova Peter in France, hčerki Marija in Urška, z družino ter ostalo sorodstvo

ZAKAJ JE PRIŠLO DO NESREČE

V vasi Visoko pri Kranju je prišlo na križišču do prometne nesreče zaradi tega, ker se je voznica Dragica Franko preveč izognila dvema kolekarjem in tako zavila na levo stran cestiča. Medtem je je nasproti pripeljal voznik Ivan Vamberger. Prišlo je do trčenja. Škoda na vozilih znaša okoli 60 tisoč dinarjev.

NEPREVIDNOST PRI PREHITEVANJU

Angleška voznica osebnega avtomobila je v bližini Lesc pri Blebu prehitevala skupino treh ljudi. Zaradi tega je zapeljala na levo stran ceste. V tem času pa je nasproti pripeljal osebni avtomobil nemške registracije. Pri tem je

12. 9. sem izgubila ročno uro na poti od Adergasa do Oželjka. Najditev na jo vrne proti nagra na naslov: Oželjek št. 5

KUHARSKI TEČAJI

Za pričetek nove sezone 1965/66 bomo že koncem septembra pričeli z več kuharškimi tečaji in sicer:

1. Začetni kuharški tečaj, ki bo trajal 50 ur
2. Nadaljevalni kuharški tečaj, ki bo trajal 40 ur
3. Tečaj za pripravo sladic, ki bo trajal 15 ur
4. Tečaj za pripravo hladnih jedi, ki bo trajal 15 ur

Tečaje bomo časovno razporedili tako, da boste lahko po želji obiskovali vse, ali pa posamezen tečaj. Prijave za tečaje nam pošljite do 25. septembra na naslov: Delavska univerza »Tomo Brejc« Kranj, Cesta Staneta Žagarja 1, telefon 212-43 ali 210-26, kjer dobite tudi vse zaželenne informacije.

prišlo do trčenja. Voznik nemškega avtomobila in njegova sotropnica sta se težje telesno poškodovala in so ju odpeljali v jeseniško bolnišnico. Materialna škoda pa znaša na obeh vozilih okoli 200 tisoč dinarjev.

JOŽE JARC

Zanimivo je da...

... je v kranjski občini 51.913 prebivalcev. Od tega 24.387 moških in 27.526 žensk.

... je v 120 naseljih 8182 naseljenih hiš.

... je vsega skupaj 16.326 samostojnih gospodinjstev.

... je 5678 ljudi, ki se preživlja od kmetijstva.

... je 26.426 ljudi zaposlenih po raznih delovnih organizacijah.

... je stalno 4.000 ljudi, ki se začasno naselijo v kranjski občini, vendar pa nekateri ostanejo tu tudi po več let. -jj

VISOKI JUBILEJI ZAKONCEV

V kranjski občini so bile po vojni tri biserne poroke. Od leta 1960. dalje pa je bilo tudi 11 zlatih porok. Pričakujejo, da bo prihodnje leto tudi prva železna poroka, kajti zakonca Jakopin iz Podbrezija sta še vedno čila in združena. -jj

ADMINISTRATIVNA SOLA V KRANJU

Oddelek za odrasle

V šol. letu 1965/66 bomo odprli poseben oddelek administrativne šole — dvoletne — za zaposlene. Pogoji in ostale podrobnosti so objavljeni na razglasni deski šole Kranj, Tomšičeve 7.

Vpisovanje bo do sobote, 25. sep. 1965.

Trgovina »Šipad« Kranj

(v nebotičniku)

Vam nudi po ugodni ceni:

spalnice

(dvo, tro in štiridelne)

dnevne sobe
kavče, kuhinje
in ostalo
pohištvo
po konkurenčni
ceni

Vabimo Vas, da si neobvezno ogledate našo trgovino

KOTEKS TOBUS

odkupuje rogove

jelenov, srnjakov in gamsov po slediči odkupni ceni:

Jelenove rogove po 800 din za kg

Srnjakove rogove po 700 din za kg

Gamsove rogove po 700 din za kg

Odkup vrše vse odkupne postaje

Obrtno podjetje »BISTRA« Škofja Loka

prodaja po nizki ceni naslednja osnovna sredstva:

1. šivalni stroj v kovčku znamke »TULA«

2. centrifuga znamke »HIMO« kapacitete 5 kg,

3. stroj za likanje rjuh.

Za nakup navedenih osnovnih sredstev imajo gospodarske organizacije rok 14 dni od dneva objave, nadalje se prodaja vsakemu kupcu.

KINO

Kranj »CENTER«

18. septembra amer. barv. CS film UPOR NA LADJI BOUNTY ob 16. in 19. uri, premiera slov. filma LAZNIVKA ob 22. uri

19. septembra slov. film LAZNIVKA ob 10. uri, franc. nem. krim. film NABAB ob 13. uri, amer. barv. CS film UPOR NA LADJI BOUNTY ob 15. in 18. uri, premiera angl. barv. filma TUDI TO SE DOGAJA ob 21. uri

20. septembra slov. film LAZNIVKA ob 16. in 18. in 20. uri

21. septembra slov. film LAZNIVKA ob 16., 18. in 20. uri

22. septembra slov. film LAZNIVKA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj »STORŽIČ«

18. septembra amer. barv. CS film PLAŽA ŽELJA ob 15.30 in 17.30, amer. barv. CS film JUŽNI PACIFIK ob 19.30, premiera francosko-nem. krim. filma NABAB ob 22. uri

19. septembra amer. barv. CS film PLAŽA ŽELJA ob 15.30 in 20. uri, amer. barv. CS film UPOR NA LADJI BOUNTY ob 16. uri, franc.

nemski barv. film NABAB ob 21. uri

20. septembra premiera slov. barv. filma POT V ARENO ob 16. in 20. uri

21. septembra amer. barv. CS film SEVERNO OD ALJASKE ob 15.30, 18. in 20.30

22. septembra špan. barv. film GREH LJUBEZNI ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče »SVOBODA«

19. septembra slov. film LAZNIVKA ob 15.30 in 20. uri, amer. barv. CS film JUŽNI PACIFIK ob 17.30

Cerkle »KRVAVEC«

18. septembra franc. barv. CS film ZASEBNO ŽIVLJENJE ob 20. uri

19. septembra nem. barv. film PREPROSTO DEKLE ob 15. in 19.30, franc. barv. CS film ZASEBNO ŽIVLJENJE ob 17. uri

Kropa

18. septembra amer. film VSE ZA SMEH ob 20. uri, amer. film ZLATO SEDMIH GRICEV ob 15. in 19.30, amer. film VSE ZA SMEH ob 17. uri

Ljubno

18. septembra šved. barv. film ALI SO SE ANGELČKI ob 20. uri

Zirovnica

18. septembra ruski film ARMIIJA KOLIBRI

19. septembra jug. ruski film PREGLEDANO, MIN NI

Dovje-Mojsstrana

18. septembra jug. ruski film PREGLEDANO, MIN NI

19. septembra ruski film ARMIIJA KOLIBRI

Kranjska gora

18. septembra amer. film RAZTRESENI PROFESOR

IZGUBLJENI

Prodam pujiske 6 tednov stare. Praprotna polica 28, Cerkle 4881

Prodam fiat 750. Kranj, Kajuhova 8 5015

Prodam pujiske po 6 tednov stare. Sp. Brnik 65, Cerkle 5022

Prodam primo 175 ccm v odličnem stanju. Ogled v nedeljo. Nasl. v oglasnem oddelku 5023

Prodazni 10 pujskov, starih 6 tednov in telico staro 8 mesecov. Grenc 1, Škofja Loka 5024

Prodam moped na tri prestage. Nasl. v ogl. odd. 5025

Prodam novo hrastovo kado 550 litrsko ali zamenjam za rezan les. Sitar Jože, Križe 5026

Prodam skoraj nov brzoparilnik 501. Ambrožič, Poljšica 21, Gorje 5027

Prodam 3 oleandre. Kranj, Škofjeloška c. 9 5028

Prodam dobro ohranjeno otroško posteljico z vložkom in prešito odojo. Kalan, Begunjska 9, Kranj 5029

Prodam prikolico za osebni avto in komplet ozvočenje. Lubno 86, Podnart 5030

Poceni prodam železno peč, primerno za delavnico in desni kombiniran štedilnik. St. Žagarja 18, Radovljica 5031

Prodam štedilnik »Goran«. Kokrica 105, Kranj 5032

Prodam nov jedilni kot (rdeč). Cerar Marinka, Voglje 79, Šenčur 5033

Prodam dobro ohranjen enosedežni moped. Nasl. v ogl. odd. 5034

Prodam športno Italijansko motorno kolo 175 ccm znam.

ke »Bianki« za 260.000. Nasl. v ogl. oddelku 5035

Prodam fiat 750, lev vzdijiv štedilnik, 300 kg cementa in 100 kg betonskega železa 6 mm. Nasl. v ogl. odd. 5036

Prodam dobro kravo, ki bo v 3 tednih teletila. Sp. Besnica 16 5037

Prodam dobrega konja, dve leti starega. Nasl. v ogl. odd. 5038

Prodam novo komodo iz jese. Nasl. v ogl. odd. 5039

Prodam motorno kolo NSU prima s prevoženimi 2.000 km v dobrem stanju. Nasl. v ogl. oddelku. 5040

Prodam levi vzdijiv štedilnik (medeninast) z 2/12 plošči, lesena vrata 65x200 cm v dobrem stanju in gumo za vespo, novo. Kranj, Nartnikova 7, (Labore) 5041

Prodam 15 panjev čebel. Logonder Anton, Crngrob 6, Sk. Loka 5042

Prodam mlado kravo, dobro mlekarico. Lom 30, Tržič 5043

Prodam betonsko železo 6 in 7 mm in punte. Nasl. v ogl. oddelku 5044

Prodam levi vzdijiv štedilnik s ploščicami. Brolih, St. Žagarja 25, Kranj 5045

Prodam mecesnovno kad 130 litrsko, ročni voziček dirco, dvokrilna železna dvoriščna vrata, visoka 240 in široka 348 cm. Peterlin, St. Žagarja 19, Kranj 5046

Prodam moped in nekaj m² sipe. Suha 34, Kranj 5047

Prodam prašica 60 kg težkega. Sp. Brnik 22, Cerkle 5048

Prodam 5 tednov stare pujiske. Šenčur 91 5049

Zidake betonske za kletne zidave ugodno prodam. Dam v najem tudi stroj za proizvodnjo.

vodnjo teh zidakov. Naslov v oglasnem oddelku 5055

Prodam dve kravi po izbirni. Zbilje 4, Medvode 5056

Prodam 13 m² hrastovega parketa. Kukovnik Ani Žiga na vas 28, Križe 5057

Prodam malo rabljeno strešno opeko (folc) Logar, Vodice 61 5058

Prodam jabolka za mošt. Cerkle 30 5059

Prodam skoraj nov štedilnik »Goran« Dorfarje 23, Žabnica 5060

Prodam avto fiat 750. Naslov v oglasnem oddelku 5061

Prodam vetrobran za motorno kolo in klarinet. Grašič, Zg. Duplje 12 5071

R4 L nov, slonokoščene barve prodam za 2.200.000 — Kranj, Kidričeva 32/II 5072

Prodam karamboliran avtomobil Zastava 750, letnik 1962 z prevoženimi 26.000 km. Začetna cena 600.000. Vozilo se nahaja pri Kožuh Pavle, Sk. Loka, Kopališka 7/a. Pisemne ponudbe sprejema Zavarovalnica Kranj do srede 22. 9. 1965 do 12. ure 5081

Poceni prodam »Panonijo« 250 ccm — Planic, Valjavčeva 5, Kranj 5033

Kupim enosobno stanovanje tudi pozneje vseljivo. Oddati ponudbe pod »Tako plačam« 5048

Kupim rabljeno dobro ohranljeno trodelno okno. Nasl. v ogl. odd. 5049

Kupim stroj za izdelavo strešne opeke. Naslov v oglasnem oddelku 5062

Iščem žensko za varstvo otroka v dopoldanskih urah (5 ur) Stevanovič, Kranj — 31 Divizije 50 5073

Sprejemem starejšo žensko ali dekle za varstvo dveh otrok. Stanovanje zagotovljeno. Ostal opo dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 5074

Nudim stanovanje upokojenki ali študentki. Naslov v oglasnem oddelku 5075

Izgubil sem 13. 9. temno potovalko od Kranja do Šenčurja. Naslov v oglasnem oddelku. (Nagrada) 5076

Prazno sobo v Kranju iščem. Plačam po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 5077

Kompletno stanovanje dvošobno z vrtom oddaljeno 15 minut od centra Kranja, zamenjam za manjše ali večje v Kamniku. Ponudbe poslati pod »Dogovor« 5077

Preklicujem avtobusno vozovnico Kranj — Trstenik na imen Eljon Joži 5078

Dekle z osemletko bi se rada izučila frizerske obrti. Naslov v oglasnem oddelku 5079

Tehnik soliden samski išče opremljeno sobo v Kranju. Ponudbe poslati pod »Nujino« 5080

Tečaj! AMD — Podnart obvešča, da je pričetek tečaja za voznike AB kategorije v nedeljo dne 19. 9. ob 8. uri v domu AMD 5082

Cenjene goste obveščam, da bo gostilna LAKNER na Kokrici od 16. 9. do 3. 10. 65 zaprta. 5008

IZGUBLJENI

ZAHVALA

Ob prerani in težki izgubi našega dobrega moža, očeta, sina, starega očeta, brata in strica

JOŽETA PREŠERNA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v teh težkih dneh. Zahvaljujemo se osebju internega odd. Jeseniške bolnice, zdravniku obratne ambulante, vsem organizacijam, govornikom, pevcem, godbi javorniške Svobode, vsem sošedom, znancem in priateljem za darovano cvetje, sodelavcem obrata plinske in vodne energije Javornik, in Osn. šoli Toneta Čufarja Jesenice. Iskrena hvala vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena, hčerka, mama, brat in sestra, ter ostalo sorodstvo

Javornik na Gorenjskem, Kranj, 16. 9. 1965

Zahvala

Ob nenadni izgubi našega dragega sina in brata

ŠVAB TONČKA

se lepo zahvaljujemo vsem sorodnikom, sošedom, priateljem, znancem in gasilcem. Posebna zahvala sodelavcem kolektiva tovarne »Zlit« iz Tržiča in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: starši, ter sestri Hilda in Tinca z družinami

OB NENADOMESTLJIVI IZGUBI NAJINEGA SKRBNEGA MOŽA IN OCETA**IVANA BERTONCELJA - JOHANA**

sva bila deležna tolikih izrazov sožalja, pomoči in tolažbe, da se ne moreva zahvaliti vsakemu posebej. Zato naj bo to iskreno zahvala vsem, ki ste se v teh težkih dneh spomnili njega in naju. Še prav posebej pa se morava zahvaliti skupščini občine Kranj, Združenju borcev NOV, družbeno-političnim organizacijam ter pripadnikom JLA za veličasten pogreb, govornikom za tople in iskrene poslovilne besede, godbama in pevskemu zboru za žalostinke, njegovim sodelavcem iz Gorenjskega muzeja, vsem darovalcem cvetja in vsem tistim tisočem, ki ste se prisli posloviti od njega iz vseh krajev Gorenjske.

Toplo zahvalo izrekam tudi zdravniku dr. Ivu Bajžlu, ki ga je vsa leta njegove bolezni skrbno negoval in mu s človeško toplino vlival poguma za delo in življenje.

Vsem, prav vsem še enkrat topla in iskrena hvala.
Kranj, dne 10. septembra 1965

ŽENA TINCA IN SIN ROMAN

Nudim hrano in stanovanje fantu, ki bi po službi pomagal na kmetiji (Slovenec), Kranj, Škofjeloška 33 5050

Za skupno življenje želim spoznati zdravo in prikupno tovarišico, staro do 50 let, ki poseduje nekaj gotovine, ki bi jo rabila za popravilo hišice v lepem kraju Gorenjske. Ponudbe poslati pod »Lep dom« 5051

Predelavo rabljene žime in izdelavo žime vseh vrst vam nudijo ŽIMARSTVO Ješe J. Stražišče 5052

Prazno sobo v Kranju iščem. Plačam po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 5063

Preklicujem avtobusno vozovnico Kranj — Hrastje L 755 na ime Kosec Josipina 5064

Našel sem rujave usnjene hlače na Bledu. Dobe se pri Erjavcu — Preddvor 5065

Uslužbenka išče sobo v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 5066

Preklicujem avtobusno vozovnico Kranj — Planika št. 000557 na ime Zalar Milena 5067

Iščem enosobno stanovanje. Dam večjo vsoto za dograditev ali prezidavo stanovanja. Ponudbe poslati pod »Samska« 5068

Iščem sostanovalca. Naslov v oglasnem oddelku 5069

Hiša v Škofji Loki s kuhinjo dvema sobama in kabinetom, ter vsemi pritiklino zamenjam za 2 — 3 sobno stanovanje v Kranju. (ne bloki) Naslov v oglasnem oddelku 5070

RADIJSKI SPORED

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.15, 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 18. septembra

7.15 Glasba za razvedrilo — 8.05 Domače pesmi in napevi — 8.25 Tri koncertne skladbe — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Slovenski skladatelji mladini — 9.40 Tuje pihalne godbe — 10.15 Pesmi in plesi narodov Jugoslavije — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Odlomki iz opere »Dilibor« — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Prek sončnih dobrav — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lirične melodije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Nastopa moški zbor Zarja iz Trbovlj — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremono v kino — 17.35 Iz baletov — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Popevke tega tedna — 18.45 S knjižnega trga — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Sobotni večer s plesom — 20.30 Obe plati postave — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Za prijeten konec tedna

NEDELJA — 19. septembra

6.00 Dobro jutro — 7.15 Kaj pa ti vriskaš... — 8.05 Mladinska radijska igra — 8.45 Iz albuma skladb za

otroke — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 10.00 Še poimnite, tovariši — 10.20 Partizanske pesmi — 10.40 Lahka glasba

SOBOTA — 18. septembra

RTV Ljubljana
18.40 Poročila
RTV Beograd
18.45 Oddaja za otroke
RTV Ljubljana
19.30 Vsako soboto
RTV Ljubljana
19.45 Cik-cak
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.30 Jazz scena
RTV Ljubljana
20.40 S kamerou po svetu
RTV Beograd
21.10 Humoristična oddaja
RTV Ljubljana
22.00 TV obzornik
22.15 Serijski film

NEDELJA — 19. septembra

RTV Ljubljana
9.00 Konec šolskega leta
RTV Beograd
9.30 Kmetijska oddaja
Evrovizija
15.45 Evropsko prvenstvo v atletiki za ženske

— 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.45 Nedeljska reportaža — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.30 Za našo vas — 13.45 Pred domačo hišo — 14.00 Za uvod v nedeljsko popoldne — 15.05 Vedri zvoki — 15.30 Humoreska tega tedna — 15.50 Kitara v ritmu — 16.00 Nedeljsko

— 9.15 Mladinski zbori pojo — 9.30 Igrata Ljubljanski jazz ansambel in ansambel Weekend — 10.15 Tri pesmi Richarda Wagnerja — 10.30 Človek in zdravje — 10.40 Domače v instrumentalni izvedbi — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Iz opere Ekvinočij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne melodije — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Iz koncertov in simfonij — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Poje sindikalni zbor madžarskih gradbenikov — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert ob 17.05 — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Iz fonoteke radia Kopar — 18.40 Naš razgovor — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Janko in Metka — opera — 22.10 Od popevke do popevke — 22.50 Literarni nočturno — 23.05 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana

TOREK — 21. septembra

7.15 Otroške igre — 8.05 Od melodije do melodije — 8.30 Glasba iz Južne Amerike in Oceanije — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Pozdravi najmlajšim — 9.40 Zvoki iz studia 14 — 10.15 Odlomki iz opere Moč usode — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Petindvajset minut Gershwin — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Cez hrib in dol — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Robert Schumann v svoji solistični glasbi — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Vtorek na svidenje — 17.05 Koncert ob 17.05 — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.05 Slovenski vokalni solisti, ansamblji in orkestri zabavnih melodij — 18.45 Na Mednarodnih križpotjih — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Majhen recital pianista Lipovška — 20.20 Radijska igra — 21.16 Serenadni večer — 22.10 Popevke se vrstijo — 23.05 Simfonična antiteza

CETRTEK — 23. septembra

7.15 Igramo za razvedrilo — 8.05 Domači pele-mele — 8.25 Zabavni zvoki — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Instrumentalne skladbe za mladino — 9.40 Od melo-

SERDA — 22. septembra

7.15 Kakor bela golobica — 8.05 Zabavne melodije — 8.25 Naše pesmi in plesi — 9.00 Pisan svet pravljic in zgodb

dije do melodije — 10.15 Z našimi opernimi pevci — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Opoldanski inter-

TELEVIZIJA

19.45 Propagandna quiz oddaja
19.45 TV biro
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.45 Glasbena oddaja
RTV Ljubljana
21.45 Rečna ladja — film
RTV Beograd
22.35 Poročila

PONEDELJEK — 20. septembra

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
RTV Ljubljana
11.40 TV v šoli
RTV Beograd
18.00 Risani filmi za otroke
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Malo za vsakogar, nekaj za vse
RTV Beograd
19.15 Tedenski športni pregl

RTV Ljubljana
19.15 Filmski pregled
19.45 Cik-cak
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Umor na razstavi — zabavno glasbena oddaja
22.10 TV obzornik

CETRTEK — 23. septembra

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
RTV Beograd
11.00 Angleščina
RTV Ljubljana
16.10 TV v šoli
RTV Beograd
17.40 Tiki-tak: stara ura
18.00 Filmi za otroke
18.25 TV obzornik
RTV Beograd
18.45 Nastopa baritonist Miroslav Čangalović
RTV Beograd
18.45 Po Jugoslaviji
RTV Ljubljana
19.10 Mikrofestival — zabavno glasbena oddaja
19.40 Kaleidoskop
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 TV obzornik
20.40 Kulturna panorama
21.40 Iz arhiva jugoslovanski kinoteke

PETEK — 24. septembra

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
16.40 Govorimo rusko
17.00 Učimo se angleščine
17.30 TV v šoli
18.00 Otroški magazin
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 TV tribuna
19.15 Spomeniški mozaik
RTV Beograd
19.45 TV akcija
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Ujeto srce — film
22.00 TV obzornik

GLAS

Jugoslovanski rekord na Brniku

Brnik, 17. septembra. Na tukajšnjem letališču so včeraj zabeležili svojevrsten rekord. Letalo last letalske družbe Adria Aviopromet znamke DC-6B, ki ga je upravljal 46-letni pilot Stanko Forkapič, je priletno naravnost iz Toronto v Kanadi na letališče Brnik. To je prvič v zgodovini jugoslovanskega civilnega letalstva, da je letalo preleto takoj razdaljo brez pristajanja. Za razdaljo 7.350 km je potreboval 14 ur in pol, goriva pa je porabil približno 19 tisoč litrov. Za tak uspeh pa se ima pilot precej zahvaliti tudi ugodnemu vetru, ki ga je vso pot »spremljal.« Piloti so med potjo stalno opazovali porabo goriva in predvidevali kje bi ok potrebi pristali in se založili. Toda te potrebe ni bilo in so prek Oceana in evropske celine leteli kar naravnost in dosegli tak rekord. Tudi v svetu sploh je doslej redkost, da letalo tega tipa preleti tolikšno razdaljo brez pristanka. — J. J.

OD v Tržiču

V mesecu juliju so v tržiški občini zabeležili še nadaljnji porast osebnih dohodkov. Tako so v celotni industriji izplačali povprečne osebne dohodke v višini 57.785 dinarjev, med njimi najvišje Združena lesna industrija — 91.200, sledi pa Tovarna usnja Runo z 80.374 din. Povprečni osebni dohodki v kmetijstvu so bili 64.000, v gozdarstvu 82.374, v gradbeništvu 64.600, v trgovini 74.156, Preskrba 82.000, v gostinstvu 60.288, v turizmu 69.111 in v obrti 70.171 din.

Med obrtnimi podjetji so izplačali najvišje povprečne osebne dohodke v Avtoopremi, in sicer 92.288 din. Seveda ne morejo ta povprečja dati povsem točne ocene, ker zajemajo tudi izplačila raznih regresov, predvsem pa nadur. Vendar pa je tudi iz razponov razvidno, da so se osebni dohodki pomaknili navzgor. Največ izplačil je v razponu med 40 in 50.000 (950). V glavnem gre zato, da morajo biti izplačila rezultat doseženega dela oziroma gospodarskega uspeha.

S. B.

Misel za ozimnico najbolj oživi ob izkopu krompirja, ki je te dni v teku po vseh naših krajih. Nekateri so kar zadovoljni z bero, drugi spet manj. Verjetno bi kazalo v prihodnji saditi še več krompirja, saj je naše področje kakor nalač zanj. Tako bi ga lahko še več prodali drugam, tudi v tujino, ne pa da ga uvažamo, kakor doslej — tudi letos, če ne bo dovolj ponudbe in če bo cena previsoka. Na sliki: Prizor iz obsežnih njiv KŽK Kranj na Sorškem polju, kjer je te dni prišla na pomoč pri pobiranju krompirja tudi šolska mladina.

Jesenska setev in pogodbe

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo skupščine občine Kranj je sprejel priporočila kmetijskim organizacijam, po katerih je treba letos posvetiti večjo skrb jesenski setvi, predvsem semenskemu blagu in uporabi umetnih gnojil.

Glede na višje cene žit je pričakovati, da se bo tudi zasebni sektor precej preusmeril na to proizvodnjo. Za družbeni sektor pa so menili, da je potrebno več kolobarjenja, posebno zaradi uporabe herbicidov proti plevelom. Kmetijski živilski kombinat Kranj je na primer dobro pripravil vse za letošnjo jesensko setev, prav tako tudi nekatere zadruge.

Na seji tega sveta so govorili tudi o kooperacijskih pogodbah, ker je bilo do sedaj v praksi, da so jih sklepali zelo pozno. Po novih predpisih pa bo moral biti do 1. decembra izdelan rodovnik, ki je pogoj za uveljavitev

premij za mleko. Zato bo treba sklepati pogodbe v zgodnji jeseni. Sprejeto je bilo priporočilo, da naj kmetijske zadruge pričnejo sklepati pogodbe o sodelovanju za proizvodnjo 1965/66 in da po možnosti vežejo te pogodbe na daljši čas.

Svet se je pravočasno vzpel tudi za to, da kmetijske zadruge zagotovijo dostne količine reprodukcijskega materiala za družbeni sektor za zasebni sektor. Opozoril jih je pa tudi na to, da je potrebno pravočasno pripraviti vso potrebno mechanizacijo, da bo lahko setev ozimnih žit, oljne repice in ozimnih krmačih rastlin pravočasno končana.

Gospodarjenje v občini

Izvršni odbor občinskega odbora SZDL Kranj, je na seji 16. septembra razpravljal o aktualnih družbeno-političnih problemih v zvezi z gospodarsko reformo.

Opozorili so predvsem na to, da je potrebno povečati aktivnost samoupravnih organov pri odkrivanju rezerv in povečanju produktivnosti. Izvezeli so se za povečanje osebnih dohodkov zaposlenih na osnovi povečane proizvodnje.

Izvršni odbor je sklenil sklicati posvetovanje o vplivu reforme na potrošnjo. — K.

BERITE GLAS

Tekstil v gospodarstvu

Pod tem naslovom je pravil Potrošniški informativni center v Ljubljani posebno razstavilo z ustreznimi predavanji praktičnim prikazovanjem in brezplačnimi pojasnili obiskovalcem. Razstava bo odprta od sobote, 18. septembra do 2. oktobra na Gradišču št. 2. Namen te predstavitve je, da bi ljudje, zlasti gospodinje, znali čim praktičneje, ceneje in sodobnejše opremljati svoja stanovanja s pohištvenim blagom, da bi jim olajšali mnoge težave pri čiščenju in podobno. Zato zajema velik del razstave tudi načine, kako ravnavati s pralnimi stroji, sesalci za prah in drugimi tehničnimi pomočki, ki se danes vse bolj uveljavljajo v naših stanovanjih.

GLAS

Izdaja in tiska CP «Gorenjski tisk» Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Staneta Zagorja 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-1-135. Telefoni redake: 21-835, 22-152 uprava in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročnina letno 2000, mesečno 170 dinarjev. Cena posameznih številk 40 din. Mali oglasi za naročnike 40, za nenačnike 50 din beseda. Neplačanih oglašev neneobjavljamo.